

POROČILA

SLOVENSKE FRANČIŠKANSKE PROVINCE SVETEGA KRIŽA

LETO 2015 • LXVIII • ŠTEVILKA 4

V UČLOVEČENJU SI JE USMILJENJE NADELO OBLIČJE

VSEBINA

Iz generalne kurije	3
Pismo generalnega ministra za božič	
V učlovečenju si je usmiljenje nadelo obličje	3
Iz UFME (Unio fratrum minorum Europæ)	6
Generalna skupščina UFME 2015	6
Iz Južnoslovanske konference	9
Srečanje medprovincialnega tajništva južnoslovanske konference (MTJK)	
za misijone in evangelizacijo	9
Iz provincialata	12
Božič je mehak	12
Obisk bratov v ZDA	13
Zapisnik 20. redne seje provincialnega definitorija	14
Zapisnik 21. redne seje provincialnega definitorija	15
Zapisnik 22. redne seje provincialnega definitorija	16
Jubileji bratov v letu gospodovem 2016	17
Voščilo bratov iz Avstralije	18
Pater Valerijan Jenko OFM OAM - 90 letnik	18
Iz vzgojnih hiš	19
Slovesne redovne zaobljube br. Boštjana Horvata	19
Diakonsko posvečenje br. Boštjana Horvata	20
Iz življenja in dela province	21
Maribor – Mati usmiljenja	21
Samostan Nazarje	22
Ali je kaj novega v kloštru ob Krki?	23
Paberki iz kronike samostana na Sveti Gori	27
Bl. Monaldo ponovno obiskal domovino	31
Teološki izzivi	33
Simpozij o Frančiškovih virih	33
Patristični viri pri svetem Frančišku	34
Pastoralni izzivi	37
Frančiškanski pričevalci	37
Podpirajmo družino	38
Smo na poti k edinosti	39
Raznoterosti	40
Dan spomina	40
Nekaj spominskih obletnic pred nami v letu 2016	41
Program obiska nadškofa msgr. Stanislava Zoreta v januarju 2016	41
Advent je tu!	42
Bivanjska groza in hrup narodov	43
... In naj molijo za rajne	44
p. Evgen (Avguštin) Ketiš	44

Poročila leto 2015 (LXVIII) številka 4

Izdala: Slovenska frančiškanska
provinca sv. Križa
Prešernov trg 4
1000 Ljubljana

Ureja: br. Janez Papa
Odgovarja: p. Marjan Čuden
Redni sodelavci: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar,

Grafična priprava: Tina Bruno, ZBF
Tisk: Demat d.o.o., Ljubljana

IZ GENERALNE KURIJE

Pismo generalnega ministra za božič

V učlovečenju si je usmiljenje nadelo obličje

Vsem bratom v redu

*Predragi bratje,
Gospod naj vam podeli svoj mir!*

Medtem ko vam pišem to pismo, se začenja izredni jubilej usmiljenja. Kakor je napisal papež Frančišek v buli najave, je to čas, v katerem »smo še močnejše poklicani, da se zazremo v usmiljenje, da bi tudi sami postali učinkovito znamenje Očetovega delovanja« (Misericordiae vultus, 3).

Ali prenesemo pogled tega usmiljenja, medtem ko je okrog nas toliko slepega nasilja, ko nas zadeva toliko znamenj strahu in smrti, ki vstopajo preko naših oči v našo domišljijo, v čustva in naš um? Nič od tega nam zagotovo ne pomaga, da bi v nas dozorel pogled, ki je sposoben usmiljenja. Potrebujemo nov utrip srca, da bi lahko na nov način prepoznali znake usmiljenja, ki nam prihaja naproti na veliko načinov, še posebej v tem času in v tem svetu, ki sta na prvi pogled tako tuja usmiljenju in sta ga hkrati tako žejna.

Na sveto božično noč bomo peli o Očetovem usmiljenju, ki se je med nami pojavilo in se razodelo v telesu naše krhkosti, ki ga je Gospod Jezus prejel od Device Marije, ki ga je napravila za našega brata in smo po njej dosegli usmiljenje (prim. LegM 9,3).

To krhko telo Deteta je isto, kot je prepešalo poti Palestine, božalo revne in bolne, se sklanjalo nad grešnike, se ni balo dotikov otrok in žena. Tisto telo, ki je »šlo skozi vse bridkosti ljudi« (Sv. Bazilij Veliki, *Homilija o ponižnosti*, 6), vse do smrti na križu. Zares bomo na božič slavili resnično »pasho utelešenja« (Pavel Evdokimov)!

Krhkega telesa vsakega moža, žene, deteta, starih in mladih se je dotaknilo in ga oblikoval stik z usmiljenjem, ki nosi poteze obličja Jezusa iz Nazareta, ki se je rodil za nas. Tako je v našem telesu zapisana skrivnost ljubezni, ki vse daje, ki odpušča, ki vedno odpira, še več, na stežaj odpira vrata usmiljenja tistemu, ki ga sprejema.

Nimamo izbire, bratje! Usmiljenje je DNK človeške osebe in z njo vernika. Usmiljenje ni pridržano samo kristjanom, ker to ni le neka krepost med drugimi ali neka človeška drža. Prej je srce, ki je preprosto človeško. Lahko bi rekli, da je slika, ki jo je v nas od začetka vtisnil Stvarnik, zaznamovana z usmiljenjem, ker smo bili ustvarjeni za ljubezen in v ljubezni, tako kot cela »skupni dom«, to je stvarstvo, ki je nam zaupano v varstvo.

Ko tako hodimo po poti usmiljenja, živimo skladno z razumom, to je skladno z globokim smislom našega bivanja v svetu; pomeni, da smo bratje eno v odnosu z drugimi, v skupnosti z vsem stvarstvom.

Če ima usmiljenje toliko skupnega z našim človeštvom na poti, potem je to skupaj z učlovečenjem plodno mesto vsakega človeškega iskanja skrivnosti. Dejansko, kjer milost učlovečenja šine v našo stvarjensko stvarnost, nas to naredi resnično človeške! In to ni malenkost! Tu se izpolnjuje edina poklicanost človeka (prim. GS 19): »biti deležni božanske narave« (2 Pt 1,4), priznavati da »je namreč z učlovečenjem Božji Sin na neki način zedinjen z vsakim človekom« (GS 22).

Iz tega lahko prepoznavamo neprenehno gibanje, ki oživlja potovanje tolikih ljudi ter narodov, ki so poklicani, da postanejo ena sama družina: s tem usmiljenje sestavlja globoko dušo, ki preseva v toliko jezikov, kultur in verskih iskanj. Skrite sile zla, za katere je v našem času videti, da besnijo z neobičajno močjo, tako da nas celo ohromijo; in tiste, ki se s silo dotikajo tudi »naše matere zemlje«, da tudi s svojim hrupom nadvladajo tisto dobro, ki raste v globokih brazdah človeštva. In kako nas to straši! Vendar pa moremo reči, da niso dokončna resničnost: »zlo ima malo časa« (Raz 12,12b).

Božič torej ni osladni praznik, ki nas uspava pred dramo, ki se dogaja v zgodovini. Ker je v njej navzoče krhko in revno Dete, določeno za smrt na križu, je skrivnost nepostavnosti že na delu; potrebno je samo, da se umakne tisti, ki jo zadržuje (2 Tes 2,7). Identiteta tistih, ki zadržujejo, ostaja skrivnostna, lahko pa poskusimo misliti, da je vsaka zamuda kot uzda, ki brzda usmiljenje, naj bo sokriv zamude Gospodovega prihoda, ker zmanjša prostor življenja in odrešenja, ki ga je podaril Kristus.

Če se je z božičem »razodela Božja milost, ki rešuje vse ljudi« (Tit 2,11), usmiljenje, ki je okus, luč, toplota te milosti, je usmiljenje resničnost, ki izraža novost novega življenja v Kristusu, odločilno potezo Jezusovega učenca.

»Nosilna preklada, ki drži pokonci življenje Cerkev, je usmiljenje. Vse njeno pastoralno delovanje bi moralo biti ovito v nežnost, s katero naj se obrača na vernike; nič od njenega oznanila in njenega pričevanja svetlu ne sme pogršati usmiljenja. Verodostojnost Cerkve hodi po poti usmiljene in sočutne ljubezni« (Misericordiae vultus, 10).

Sv. Frančišek, ki pravi, da je usmiljenje srce sledenja Kristusu z brati: »da bi ne bilo nikoli nobenega brata na svetlu, ki bi se pregrešil, kolikor bi se največ pregrešiti mogel, pa bi potem, ko bi se ozrl v tvoje oči in iskal v njih usmiljenje, odšel, ne da bi se ga ti usmilil; in tudi če ne bi iskal usmiljenja, ga ti vprašaj, če želi usmiljenja« (FPMi 9-11).

Dokler nas skrbi zlo na tem svetlu, ne obračajmo glave stran od tistega zla, ki prebiva v nas! Manjši bratje postajamo v meri, v kateri usmiljenje raste in ozdravlja tolike naše delitve in rane, grehe in zaprtost Očetovi ljubezni, umanjkanje medsebojnega upoštevanja in dobrote, mlačnost v odgovoru na dar prejetega klica, komodnost in prisvajanje dobrin, a te pomanjkljivosti nas oblikujejo.

Korakajmo kakor bratje in manjši v tem času v znaku usmiljenja. Prav na tej poti bomo srečali Njega »ki je med nami bil rojen daleč od poti in položen v jasli, ker ni bilo mesta v gostišču« (FMBGT 15,7), tujec in popotnik, zavržen in odrinjen na obrobje kakor toliko zavrženci zgodovine, ki naseljujejo tudi danes toliko naših dežel, plaž in morij, plezajo čez zidove in prepreke, na novo postanejo sužnji in begunci, umirajo brez upanja na omogočeno prihodnost.

Prav na tej poti moramo dobiti nov utrip, ki ga toliko bratje med nami iščejo in si ga želijo, da bi ponovno dali moč in luč našemu evangelijskem življenju manjših bratov.

Prav na tej poti lahko naša človeškost in pošane zmožna nežnosti in solz, bližine malim in spreobrnitvi h krščanski ljubezni.

Prav na tej poti lahko evangelijsko veselje pošane nalezljivo v pričevanju, ki se povrne z življenjem, brez povzročanja preprirov in prerekanj in da ostanjamo podvrženi vsem človeškim bitjem zaradi ljubezni do Boga. (prim. FNPVod 16,6)

Prav na tej poti, uhojeni od usmiljenja, želim vsem vam, bratje, neudoben božič, bogat s tem usmiljenjem, ki ruši naše navade, daje moč našim korakom, da lahko gremo naproti drugim, oživlja naše oblike utrujenosti in malodušnosti.

Prav na tej poti usmiljenja želimo korakati z možmi in ženami, z malimi in velikimi, revnimi in bogatimi, mladimi in starimi in z družinami našega časa.

S sv. Frančiškom veselo pojmo svetlu, da »je v tem dnevu Gospod dal svoje usmiljenje, v noči, v kateri se je slišala njegova pesem.« (FMBGT 15,5).

Vesel božič vsem in vsakemu posebej!

Br. Michael A. Perry, OFM
Generalni minister in služabnik

Fr. Michael Anthony Perry, OFM

GENERALNA SKUPŠČINA UFME 2015

Nedelja, 18. Oktober 2015:

Če so olimpijske igre zdravstveni pregled človeštva, je misijonska nedelja za nas katoličane vsega sveta zdravstveni pregled naše vere. Vero krepimo tako, da jo dajemo naprej. V takih in podobnih mislih sem se v nedeljo 18. oktobra, na misijonsko nedeljo, odpravil na pot v Mline na Hrvaškem kjer bo do sobote potekala konferenca UFME. Kadar naletim na kakšno kratko se vedno spomnim šale, ki je še iz časa bivše Juge. Vsi so morali povedati vratarju zakaj med delovnim časom zapuščajo tovarno. Navadili so se, da so navajali samo kratice: »Grem na SZDL, TOZD, SOZD... Nekdo pa je rekel: »KTMV!« Vratar pa: »Kaj pa to pomeni?« »Kar tako malo ven!«

UFME ni KTMV, ampak Unio fratrum minorum Europæ - 51 provincialnih ministrov iz 26 držav. Nasploh premore red v Evropi veliko kratic: ESC (English speaking conference), CONFRES (Conferenza Ispano – Portugese), COMPI (Conferenza Italiana), SLAN (Conferenza nord Slavica), SLAS (Conferenza sud Slavica). Vse te konference so združene v UFME, ki se sestaja na dve leti.

Ko v Samoboru vkrcam zagrebškega provinciala fra Ilija in tajnika fra Nikola, kmalu zadremata in mi tako dasta priložnost, da v miru razmišljam naprej. Misli potujejo k p. Milanu in p. Hugu, k pokojnemu p. Evgenu, ki se je dolga leta razdaljal v misijonih, med razmišljanjem pa še nekaj telefonov. Klic iz Nove Štifte: »Generalni vizitator je že pri nas, pa nimam pečata province. Kako naj brez pečata začneva vizitacijo?« Zadevo je uredil p. Janez Papa.

Mlini so blizu Dubrovnika, zato smo potovali do trde teme in skoraj zamudili večerjo. Hrvaški bratje so se izkazali za dobre gostitelje. Že prvi večer presenečenje – pevci dalmatinskih pesmi so pripravili krajši koncert. Razpoloženje, ki ga je ustvarila pesem, je pregnalo utrujenost in trdni sklep, da se takoj odpravim spat.

Ponedeljek, 19. oktober 2015:

Ponedeljkovo jutro je že bilo malce deževno. V bližnji cerkvi smo se zbrali k sveti maši, ki

jo je vodil generalni minister. Po maši pristopil k meni in rekel: »Te dni na kuriji gostimo p. Staneta, nadškofa!« Generalni defintor fra Ivan Sesar pa je pripomnil: »Sploh ga ne morem ujeti, da bi ga videl v škofovskem talarju. Na kosilo in k molitvi vedno pride v habitu!«

Po zajtrku nas je prišel pozdravit dubrovniški škof msgr. Mate Uzinić. Pred tremi leti so praznovali osemstoletnico prihoda sv. Frančiška na Hrvaška tla. Veliko mest je trdilo, da je sv. Frančišek za kratek čas bival prav pri njih. Med njimi tudi Dubrovnik. Vendar to vprašanje ni pomembno, je dejal g. škof. Sv. Frančišek je stopil na Hrvaška tla v mnogih mestih, kjer prebivajo njegovi bratje in za to prisotnost skozi stoletja se je g. škof zahvalil.

V dopoldanskem delu nas je nagovoril fr. Michael Perry. Skupaj z nami je razmišljal o letošnjem generalnem kapitlju in o izzivih, ki jih generalni kapitelj pomeni za Evropo. Izpostavil je vprašanja, ki jih še posebej občutijo najbolj revni na stari celine: ekonomska revolucija, globalizacija, digitalna revolucija, vprašanja bioetike, nove oblike revščine, globalizacija nasilja, vprašanje migrantov in beguncev, terorizem, skrb za okolje. Tudi za manjše brate v Evropi velja klic generalnega kapitlja: pojdite na obrobja! V kasnejšem pogovoru smo ugotovili, da nimamo enotne predstave, kaj naj pomeni iti na obrobja. Vsekakor obstajajo tudi duhovna obrobja, kamor želimo prinesiti Božje usmiljenje. Generalni minister želi, da prisluhnemo pobudam papeža Frančiška, naj postanejo revni naša prioriteta, naj rušimo zidove, ki nas delijo, bodimo preprosti, glasniki miru in pričevalci Boga, ki je predvsem gostoljuben. Da bi to dosegli, vsak dan obnovljajmo svoj ljubeč odnos s Kristusom, živimo brez lastnine, bodimo bratje ubogim, gojimo dialog z vsemi, obnovimo misijonskega duha, postavimo svoj glas za pravičnost in mir, sodelujmo med seboj, ponesimo v Evropo veselje evangelija.

V delu po skupinah se je zgodilo kar se rado zgodi: govorili smo o svoji bolečini – duhovnih poklicih! Ugotavljali smo, kako se v vseh državah menja kultura. Nekdo je pripomnil: »Evropa krvavi in mi jo opazujemo. Zapiramo se v samostane in ne naredimo ničesar, ker krvavimo od znotraj!«

Zanimivo je bilo predavanje dr. Davorja Pavuna, ki je profesor na Tehnološkem institutu v Lausanni. Ob izidu okrožnice Laudato si je spregovoril o stvarstvu skozi oči znanstvenika. Neka njegovih izjav: »Darwinova teorija ni mogoča preprosto zato, ker je zanjo premalo časa. Že za razvoj kromosomov bi potrebovali skoraj celo večnost. Fiziki smo odkrili na samo tri, ampak že dvaindvajset dimenzij. Vse to nam govori o bitju, ki nas neskončno presega. Vsak dan molimo. Duh obstaja. Veliko mojih prijateljev znanstvenikov fizikov je vernih in skupaj molimo!«

Torek, 20. oktober 2015:

Tudi v torek se je še zastavljalo vprašanje: kaj UFME sploh pomeni? Združenje Evropskih provincialnih ministrov potrebujemo zaradi naše identitete in da med nami dozori Evropska zavest. V ta namen imamo svojega predstavnika v Bruslju, izvajamo projekte, ki povezujejo različne konference, ker se poznamo, si lažje med seboj pomagamo, zaenkrat je naš glas v Evropskem prostoru še slišen, zato je smiselno, da smo združeni, ker tako ohranjamo moč tega glasu, Evropa doživlja kulturno revolucijo in verjamemo, da imamo voljo in poslanstvo prispevati svoj delež h kulturni podobi nove Evrope...

Torkovo dopoldne in popoldne je zapolnilo predavanje profesorice z Antonianuma s. Mary Melone. Spregovorila je poklicanosti graditi prihodnost, še posebej, ker je papež Frančišek označil Evropo za utrjeno staro, obupano in bolno do onemoglosti. Spregovorila je pomenu želja, ki jih nosimo v sebi. Želja je kot upanje naravnana na prihodnost. Naš pogled je usmerila k željam sv. Frančiška. Vse njegovo hrepenenje je bilo, da bi v sebi upodobil Kristusa. Ta želja lahko zgradi svetlo in varno prihodnost Evrope. V njej upodobiti Kristusa tudi za ceno ran. Sv. Frančišek je imel ta pogum, zato je prejel stigme. V ranah je prejel bolečino, še bolj pa moč ljubezni, ki spreminja ta svet. Iz tega močnega dotika, je sv. Frančišek prinašal Boga ljudem kot Najvišje dobro in to zmoremo tudi mi, njegovi bratje našega časa, če je le v nas globoko doživeti Boga.

Generalni minister je spregovoril o dolgu kurije. Doslej so bankam vrnili 10 mil. EUR, morajo jih še petnajst. Najbrž bodo začeli razprodajati nepremičnine. Na vprašanje ali se že kaj ve glede odgovornosti za to afero, je bil odgovor še vedno: »Čakamo na rezultate preiskave!« Končana naj bi bila do božiča.

Predstavil nam je tudi prošnjo papeža Frančiška, ki se je obrnil na našega vrhovnega predstojnika, naj posreduje, da bi poiskali v provincah brate, ki bi bili misijonarji usmiljenja.

Pri večerji se je p. Michael Perry pridružil našemu omizju. Veseli se obiska pri nas, čeprav na prošnjo naj nas obišče še ni odgovoril uradno. Obisk naj bi bil v septembru ali oktobru 2016.

Nekaj malega nam je povedal o poteku sinode o družini in o obveznostih, ki so pred njim. Dokumenti generalnega kapitlja naj bi kmalu prispeli. Do zamude je prišlo, ker so na kuriji skoraj v vseh uradih zamenjali brate in preden so se prišli znašli in začeli z delom, je minilo nekaj mesecev.

Sreda, 21. oktober 2015:

S posebnim avtobusom smo se ob sedmi uri odpravili v Sinj, ki ni znan samo po alki in viteških igrah, ampak predvsem po Marijini božji poti, ki privablja veliko romarjev. Letos so praznovali tristoletnico Marijinega posredovanja v bitki proti Turkom. Poleg stopetdesetih frančiškanov so cerkve napolnili verniki in dijaki frančiškanske gimnazije v Sinju, ki jim je na veliko veselje zaradi našega obiska odpadel pouk. Splitški nadškof msgr. Marin Barišić je med pridigo pel frančiškanom take slavospeve, da sem si rekel, škoda, ker ni Mostarski škof. Sveti maši, ki je trajala dve uri, je sledilo kosilo. Bratje splitske province so se izkazali za zelo gostoljubne.

Popoldne smo obiskali Split. Magister klerikov fra Ivica nas je popeljal skozi stari del mesta, v katerem je poleg Dioklecijanove palače še veliko drugih zanimivosti, npr. kar sedem samostanov, ki živijo po karizmi sv. Frančiška (frančiškani, minoriti in klarise).

Zvečer so na sprejeli v Slanem, v samostanu, ki ga upravljajo hercegovski bratje. Slano leži ob morju in je bilo ob zadnji vojni popolnoma porušeno. Tokrat so nas razvajali s hercegovsko gostoljubnostjo na hrvaških tleh.

Četrtek, 22. oktober 2015:

Nobena resna ustanova ne načrtuje svojega dela brez pregleda za nazaj: kateri sklepi so bili uresničeni, kateri projekti dobro tečejo, kaj bi bilo dobro izboljšati? Tako tudi UFME. V četrtek smo prisluhnili poročilom. Projekt Palestrina in pobuda o novih oblikah prisotnosti našega reda v Evropi je zaostala zaradi smrti fra Giacomina Binija, ki je bil duša te pobude. Vseeno nekaj samostanov sledi tej viziji. Združeni so v kustodijo sv. Jožefa in za nove oblike prisotnosti se trudijo v sedmih smereh:

1. Kontemplativno življenje
2. Bratsko življenje, s poudarkom na medsebojnih odnosih
3. Živeti majhnost od znotraj
4. Živeti majhnost navzven
5. Živeti s Cerkvijo
6. Misijonsko poslanstvo
7. Sodelovanje z laiki

➤ Te skupnosti naj bi bile za nas znanilke prihodnosti in našega obstoja v Evropi. V pogovoru, ki je sledil, smo se spraševali

o prodornosti teh novih oblik, saj se v vseh sedmih točkah njihovega programa trudimo tudi vsi drugi, ki nismo člani kustodije sv. Jožefa.

- Drugo vprašanje je bilo o smiselnosti obstoja dveh struktur za mlade: GIFRE in EUROFRAME. Posamezne konference imajo poleg tega še svoje programe za mlade. Zdi se, da smo na tem področju precej razpršeni.
- Tretje vprašanje je bilo v zvezi s morebitnimi spremembami statuta UFME. Jutri bomo tem odločali na zaključnem forumu.
- Pozno popoldne smo se odpravili v Dubrovnik k našim bratom. Ogled mesta zaradi dežja ni bil mogoč. Sprejel nas je fra Stipe Nosić, naš prejšnji generalni vizitator. Samostan na katerega je padlo veliko granat počasi obnavljajo. Splitski provincial se je moral posloviti, ker je prejel novico, da je umrl fra Vicko Kapetanović, eden izmed naših nekdanjih generalnih vizitatorjev. Priporočam ga v molitev!
- Večerno mašo pri frančiškanih v Dubrovniku je vodil škof msgr. Mate Uzinić. V nagovoru nam je zaželel naj naš čas oblečemo v sv. Frančiška. G. škof je bil

našega obiska zelo vesel. To je dokazal tudi tako, da nas je povabil na večerjo v nekdanji samostan klaris, ki je nasproti frančiškanske cerkve in je sedaj spremenjen v restavracijo. Sester klaris od Napoleonovih časov naprej v Dubrovniku ni več.

Petek, 23. oktober 2015:

- Zadnji delovni dan je bil od vseh dni še najbolj administrativen. Z veliko potrpežljivostjo smo se prebijali skozi statute UFME, pazili na vsako besedo in vejico v želji, da bi prihodnje vodstvo imelo jasna izhodišča za delovanje. Tudi predlogi so prišli na vrsto. Vsaka jezikovna skupina (italijanska, španska in angleška) jih je pripravila toliko, da je bil potreben temeljit izbor. Sklepni dokument in sklepi bodo objavljeni na spletni strani UFME in seveda prevedeni tudi v Poročilih.
- Izvolili smo novo vodstvo: predsednik fr. Sabino Iannuzzi (COMPI), podpredsednik fr. Juan Maria Martinez (CONFRES). Člani vodstva UFME so tudi predsedniki konferenc.
- Srečanje zaključujemo v lepem bratskem vzdušju. Naslednji sestanek bo čez dve leti. Še ne vemo kje. Najbrž v Italiji, z ozirom na to, da je novi predsednik s tega področja. Glede na zanimanje, ki so ga za naše srečanje pokazali bratje in mediji, sem dobil občutek, da današnja Evropa od nas manjših bratov veliko pričakuje. Upam, da bomo vsaj del teh pričakovanj tudi uresničili.

Lepo vas pozdravljam in želim vse dobro!
p. Marjan Čuden

SREČANJE MEDPROVINCIALNEGA TAJNIŠTVA JUŽNOSLOVANSKE KONFERENCE (MTJK) ZA MISIJONE IN EVANGELIZACIJO

Samobor, 27 – 28/10/2015

Srečanje smo imeli v *Hiši susreta TABOR* v Samoboru. Na srečanju so bili prisotni vsi provincialni tajniki za MinE, razen opravičeno odstonega p. Mire Šege. Srečanje je vodil p. Lovro Gavran, sarajevski provincial, odgovoren za MinE na ravni konference.

V šestletnem obdobju od **2010 – 2015** smo delali na več misijonskih projektih, in sicer v Albaniji, Kosovu, Črni Gori, v zadarski provinci, kjer smo hoteli ustanoviti medprovincialno bratstvo za pospeševanje duhovnih poklicev *Pazin-Palestrina*, a žal zaradi neprijave prostovoljcev do sedaj projekti niso uresničeni. Še naprej ohranjamo upanje in spodbudo zanje.

Posamezni tajniki so poročali o svojem delu. Tajnik iz Bosne srebrne p. **Joso Oršolić** je poudaril pomen aktivnega dela s FRAMo in FSR, za duhovne poklice, služenje v svetiščih, duhovne obnove v letu posvečenega življenja, tridnevne pred večjimi prazniki. Nekaj je bilo ljudskih misijonov.

P. Pepi Lebreht je z veseljem ugotovil, da po stari tradiciji dobro potekajo frančiškanski ljudski misijoni, trudijo se za duhovne poklice, za dobro oskrbo župnij in Marijinih svetišč, ki so jim zaupane. Pripravljajo se na sveto leto Božjega usmiljenja, kjer bodo še bolj prisotni za sprejem romarjev, sv. spoved, pridiganje in drugo. Imajo dva misijonarja v Francoski Gvajani.

P. Ivan Nimac (splitska provinca) je poudaril, da so ljudski misijoni tradicionalni model pastoralnega dela v času komunizma in da so še vedno v središču frančiškanske karizme.

P. Anselmo Stulić (zadarska provinca): Provinca je prostorsko zelo razvlečena (na 750 km imajo 20 samostanov s 46 brati) in število bratov je nizko, zato lahko zadovoljujejo le najmanjše pastoralne potrebe. To je njihova težava, zato hočejo vse ohraniti v *status quo*. Prisiljeni so, da se osvobodijo več samostanov, a za ta boleči rez ni prave volje. V Argenitni imajo dva misijonarja brez prihodnosti. Med brati vlada pesimizem in strah, kako bo naprej. Dvakrat letno imajo večje letne duhovne obnove v večjih župnijah.

P. Ivan Matić (zagrebška provinca): v svetišču na Trsatu je potreba po novem načinu evangelizacije. Posamezne članice Tajništva so zadolžili za delo na različnih vrstah pastore: župnijska pastora, delo v samostanih brez župnije, misijoni *ad gentes*, delo v šolah, fakultetah, v medijih (TV, radio, tisk), redno opravljanje ljudskih misijonov (vsaj eden letno) v bratstvu. Letos bodo imeli tak misijon v Puli skupaj z brati iz zadarske province, potem pa še v petih župnijah v Dubrovniku, v Rijeki in na otoku Rabu. V hiši Tabor ne gre le za lokalno duhovno delo, marveč za vsehrvaško in še širše (BiH in Srbija). Je izredno delo nove evangelizacije in je potrebno timsko delo skupaj z drugimi provincami.

Sledilo je predavanje p. **Josa Oršolića**, ki nam je predstavil dokument reda: „**Značilnosti frančiškanske župnijske pastorale**“ - „Poslani evangelizirat v bratstvu kot manjši“. V tem dokumentu je navedenih pet načinov pastoralnega frančiškanskega delovanja v župnijah: poslušanje-pričevanje o Besedi (martyria), slavljenje Boga (liturgia), življenje v skupnosti (koinonia), služenje (diaconia) in misijonski polet (missio). Vsakega od teh načinov evangelizacije lahko živimo na dva načina: pričevanje z življenjem (osebnim in v bratstvu) in različne pastoralne dejavnosti.

Martyria – Manjši bratje so pričevalci in služabniki Besede: močno vsakodnevno bivanje z Besedo, da jo lahko živimo z vsem srcem, v premišljevanju in študiju. Svetost življenja in vedenje – sta dva stebra našega Reda. Frančiškanski teologi so čudovit primer rodovitnega dialoga med

znanostjo in svetostjo. Župnija je privilegiran kraj oznanjevanja in sprejemanja Božje besede. V službi Božje besede ni le posameznik, marveč vse bratstvo in to skozi: biblično formacijo, ljudski misijoni, evharistično češčenje, osebno duhovno spremljanje, kateheze različnim starostnim in stanovskim skupinam, učenje medsebojnega rešničnega pogovora.

Liturgia – Manjši bratje častijo Boga v Duhu in Resnici: evharistično bratstvo se rodi in krepi ob mizi Besede in Kruha, kjer se učimo živeti v bratski skupnosti, v duhu majhnosti, črpamo moč za evangelizacijo, dobivamo moč za odpuščanje, se učimo utelešati vero. Evharistično bratstvo evangelizira z bogoslužjem: negujemo bogoslužno slavljenje Gospoda in evharistična duhovnost, častimo evharistični zakrament, povezujemo bogoslužje z življenjem,

premišljujemo skrivnosti odrešenja, ovrednotimo frančiškanske ljudske pobožnosti in izkazujemo gostoljubje.

Koinonia – Manjši bratje smo pričevalci skupnosti: frančiškansko bratstvo je pričevalec skupnosti in v istem dihu z dialogom, pastoralnim načrtom, soodgovornostjo, sodelovanjem s Frančiškovo družino in skupaj s škofijo služi ednosti v župniji

Diaconia – Manjši bratje so v službi ubogih in graditeljev miru: frančiškansko bratstvo je pričevalec majhnosti, služi sredi sveta in živi zelo raznolike odnose. Je kvas vseobsegajočega bratstva, v katerem so manjši bratje v Božji ljubezni glasniki stvarstva, sami so ubogi, preudarni in veseli.

Missio – Manjši bratje so poslani po vsem svetu: frančiškansko bratstvo je bratstvo na poti, gostoljubno in preroško bratstvo, z vedno *odprtimi vrati*. Misijonarsko bratstvo gradi misijonarsko župnijo, v kateri se sliši pravo oznanjevanje evangelija, bratsko sporazumevanje. Župnijo se živi kot skupnost družine, je župnija s samostanom *brez meja*, župnija za uboge vseh vrst, župnija s Frančiškovim srcem.

P. Ivan Matić nam je iz svoje izkušnje predstavil „**Frančiškanske ljudske misijone, kot eden od načinov evangelizacije župnije v 'bratstvu in v majhnosti'**“. Vanje je vključeno vse provincialno bratstvo, trajajo teden dni, od nedelje do nedelje. Začetek in konec misijona obhajajo bratje zagrebške province skupaj s krajevnim škofom. Geslo teh misijonov je: »**Danes hočem prebivati v tvoji hiši**«.

Za program misijona se bratje dogovorijo skupaj z župnikom, ki lahko brate povabi, da se srečujejo z vsemi skupinami ljudi (ljudska kuhinja, brezdomci, zaporniki, socialno ogroženi, ostareli, bolni, itd.).

Središče vsakega dneva je slovesna sv. maša s pridigo na temo dneva (o temi se govori v dolžini 30 minut pred mašo). Dan vsebuje še različna srečanja dopoldne, popoldne, češčenje Najsvetejšega, molitev rožnega venca in druge pobožnosti, možnost za sv. spoved ali pogovora z misijonarji. Z ljudmi se misijonarji srečujejo tudi na ulicah, po trgovinah, šolah, domovih za ostarele.

Temeljni poudarek frančiškanskih ljudskih misijonov je večja bližina z ljudmi, ki prihajajo v cerkev, pot k ljudem, ki jih tam ni, da jih je mogoče srečati, kjer oni živijo in delajo. Pomemben je neposredni pristop človeku, da bi evangelij prišel do vsakega. Dosedanja izkustva bratov so zelo dobra.

V času misijona posamezni bratje pričujejo o svoji redovniški poklicanosti in poslanstvu, spregovorijo o Frančiškovi družini, FRAMA, FSR, o njihovem življenju. Za župljane je sodelovanje mladih izredno pozitivno izkustvo. Mladi za sobotni večer pripravijo tudi igro o sv. Frančišku.

Naslednji dan je p. **Ivan Matić** govoril o „**Izkušnji evangelizacije v »Kući susreta TA-**

BOR«. Z delom je hiša začela l. 1997 pod vodstvom p. Zvezdana Linića. Po njegovi smrti je hišo l. 2013. Prevzel p. Ivan. Hiša ima 35 sob, v katerih je mogoče nastaniti 90 oseb. Dvorane lahko služijo za spalnice, pri čemer se zmogljivost lahko poveča na 150 udeležencev.

Hiša Tabor je provincialni projekt. Mnogi jo poznajo kot središče duhovnosti in evangelizacije, kjer so mnogi odkrili Boga in z novo močjo zaživel svojo vero.

Isti dan smo govorili še o konkretnih oblikah pomoči misijonom „ad gentes“.

Po skupnem pogovoru smo oblikovali še nekaj predlogov Konferenci za naprej:

1. Predlagamo, da JKPM (Južnoslovenska konferenca provincialnih ministrov) potrdi predlagano besedilo „*Pravilnika dela Medprovincialnega tajništva*“ na svoji prihodnji seji 2016.
2. Podpiramo *frančiškanske ljudske misijone*, ki jih že opravlja zagrebška in slovenska provinca in jih priporočamo tudi drugim provincam.
3. Bratom priporočamo, da pomagamo afriškim provincam pri vzgoji in šolanju mladih afriških bratov v Afriki, a ne le tam, marveč jih sprejemamo k nam v naše province in vzgojne ustanove, da bi tako nekateri mogli pomagati pri pastoralnem delu naših provinc.
4. Bratom priporočamo, da se oklenejo *župnijske pastore s frančiškanskimi značilnostmi* (bratstvo, ki je poslano).
5. Provinciale naprošamo, da najdejo način pomoči zadarski province. Predlagamo jim *ustanovitev medprovincialnega bratstva*, ki bi se posvetilo pospeševanju poklicev v zadarski provinci.
6. Ker se na tem področju še nič konkretnega naredilo, provinciale spodbujamo:
 - Naj se v vsaki provinci *začne s frančiškanskimi ljudskimi misijoni*
 - Naj se v vsakem našem samostanu ponudi *duhovni program romarjem* za osebno srečanje z Bogom in
 - Naj sev vsakih od naših provinc po vzoru *Kuće susreta TABOR*, zasnuje *Hiša molitve s programom duhovne ponudbe*.

Na koncu smo se zmenili, da bo prihodnje srečanje Medprovincialnega tajništva za misijone in evangelizacijo od 25. - 26. oktobra 2016 v *Kući susreta TABOR* v Samoboru.

Zapisal: p. Pepi L.

Pismo provincialnega ministra za božič

BOŽIČ JE MEHAK,

Ker se spusti na dušo in potegne iz ljudi najboljše kar premorejo. Praznik jih popelje k občutjem lepega. Za Frančiška je bil božič tako velik praznik, da bi ta dan nakrmil vse stvarstvo, če bi le mogel. Učlovečenje je za Frančiška luč, posebna luč, takšna kot o njej spregovori pesnik Tone Kuntner: »Ta luč ni od včeraj in ni samo moja. Ta luč ne gori od danes do jutri. Gori in sve ti iz davne preteklosti v davno prihodnost«

Za Frančiška učlovečeni Bog nima cene. Frančišek ve, da je učlovečenje dar! Dar mojemu življenju. On je mene prej ljubil. Samo On mi lahko odpre svoja vrata. Bog se samo tistim ne odkriva, ki bi mu hoteli postaviti ceno. Čuden je ta učlovečeni Bog za tistega, ki si domišlja, da bi celega kupil, ki želi vse prigrabiti zase, ki prezira kar nima cene, ki meri osebe in reči po njih ceni, ki ima rad zlato, ker je drago. Ljubezen se ne prodaja. Kdor se odpre tej učlovečeni ljubezni, bo preroben. Bog je ljubezen, samo Ljubezen. Frančišek veruje, da se je ta Ljubezen učlovečila na božični praznik. Tistim, ki jo sprejmejo, daje moč, da postanejo Božji otroci. Za to gre: če smo videli svetlobo, se mora iskriti v naših očeh; če smo doživeli veselje, ga moramo deliti z drugimi; če smo se pogreli ob jaslicah, moramo toplino dajati vsem, ki iščejo zavetja. Če se je Kristus rodil v našem srcu, ga bodo tisti, ki ga iščejo, v njem našli!

Frančiška je navduševalo Božje učlovečenje, ki se je zgodilo na tako preprost način. Bog se je do konca ponižal, ko je sestopil na zemljo kot sin navadnega dekleta in navadnega tesarja iz Nazareta. Hotel je biti ubog in s tem blizu najbolj ubogim. Ležal je v mrzlih jasliah in volu in oslu dovolil, da ga grejeta. Frančišek je vzkliknil: »O, kako svetega in ljubekega, dobrotnega in ponižnega, miroljubnega in prijetnega, ljubeznive-

ga in nad vse zaželenega brata in sina imamo...« (»FPKr 56).

Želim si, da bi tudi mene kot Frančiška prevzelo Božje učlovečenje, da se ne bom ukvarjal sam s seboj, da se ga ne bom veselil, ker se ga pač drugi veselijo, ampak zaradi bližine in tega, o čemer božič najmočneje spregovori: majhnosti!

Božič je trenutek, ko lahko ponovno razmislimo o majhnosti. Ali ne izvira ime: »manjši« prav iz božiča?

Frančiškov Jezus je Bog, ki je v utelešenju postal manjši. Hoja za Kristusom je nujno v tem, da postaneš manjši, pripravljen po njegovem zgledu umivati noge bratov. Kdor se pretirano jezi ali razburja zaradi brata, je znamenje, da še ni manjši. (Vi vsi ste bratje, Ljubljana 2003, stran 92).

V dvanajstem Frančiškovem opominu je zapisano: »Ali ima Božji služabnik Gospodovega Duha, je mogoče spoznati po temle: Če se ne povzdiguje, ko Bog po njem izvršuje kaj dobrega, marveč se ima v svojih očeh za slabšega in manjšega od vseh drugih ljudi!«

Vsak kristjan, še posebej manjši brat, naj bi bil, ko pomisli na jaslice majhen in ubog.

Biti manjši je za Frančiška isti način življenja, kakršnega so živel Jezus Kristus, njegova presveta Mati in njegovi učenci (prim. FnpVod 9,5). Jezusova majhnost osmišlja našo majhnost. Majhnost je srčika vere. »Dobro je biti majhen«, pravi Michel Quoist: »ker Bog lahko nosi samo majhne otroke«. Bodimo majhni, da nas bo Bog lahko nosil kot majhnega otroka. Tako je nosil tudi Frančiška.

p. Marjan Čuden, provincialni minister

OBISK BRATOV V ZDA

Na povabilo bratov iz ZDA sem jih obiskal od 5. do 17. novembra 2015. Glavni razlog obiska je bilo praznovanje dvajsetletnice Slovenskega katoliškega centra v Lemontu. Obisk je bil tudi priložnost, da se z brati pogovorim in da dobim natančnejšo predstavo o njihovem življenju in delu.

Že takoj prvi dan sva s p. Metodom prehodila skoraj vse posestvo v Lemontu, si ogledala hiše za katere skrbijo, obiskala sosednji samostan šolskih sester in njihov dom za onemogle, kjer skrbijo tudi za p. Atanazija. Pošalil se je, da zmoli rožni venec, če ima čas. V domu imajo za oskrbovance namreč veliko dejavnosti in je tam zadovoljen. Pripovedoval je o svoji mladosti, o prihodu v Ameriko, o sobratih... Obljubil je, da bo molil za nove poklice v naši provinci. Občudujem sobrate v Lemontu. Vsi so še zelo dejavni: p. Bernardin ureja Ave Marijo, p. Blaž vodi dom duhovnih vaj in ureja račune, p. Metod skrbi za posestvo, župnijo in slovenski dom. Njihova povprečna starost brez p. Atanazija je 72 let.

Slovenska skupnost v Lemontu je živa. V soboto je pripravljalo dvorano za nedeljsko praznovanje približno sto prostovoljcev. Dvajsete obletnice doma so se zelo veselili. Na zahvalno nedeljo je 450 gostov napolnilo dvorano. Mašo je daroval chicaski nadskof rev. Blaise Supic. Pohvalil je rojake in njihovo zavzetost za ohranjanje katolištva in slovenske kulture. Ob koncu slovesnosti sta listino o posinovljenju prejela Ana in Martin Hozjan, zaslužna člana Lemontskega občestva. Kosilo in program, ki je sledil, so ponovno z veliko truda in hkrati dobre volje pripravili prostovoljci. Med gosti so bili tudi frančiškani iz Joliet. Pripovedovali so, kako so zaprli velik samostan in se preselili v stanovanjsko hišo. Število bratov in članov misije, za katero so skrbeli, je namreč zelo upadlo. Med drugimi zadevami, ki so jih morali urediti, je bila tudi selitev samostanskega pokopališča. Več kot tisoč bratov so dvakrat prekopali. Prvič poleg cerkve, ki so jo sicer nameravali obdržati, a so jo čez nekaj časa kljub temu zapustili. Pater, ki mi je pripovedoval to zgodbo, je pripomnil: »Nekateri bratje so se po smrti večkrat selili kot za časa življenja!«

Ko sva imela čas, sva se s p. Metodom zapejlala naokrog. V Lemontu so tri katoliške cerkve. Udeležila sva se svete maše v župniji Our Lady of Peace. Liturgija je bila lepa. Med sprehodom po sveti maši sva naletela na trgovino z napisom: »Dobrodošli lovci, ribiči in drugi lažnivci!« Brez pomisleka sva vstopila.

Bratje v Lemontu so bili zelo gostoljubni. P. Bernardinu se zahvaljujem za arhiv duhovnih vaj, ki mi jih je izročil, p. Blažu za zgled neuničljive volje, p. Metodu za pozornost in resnično veselje, da me je videl v Lemontu.

V spremstvu p. Krizologa sem obisk nadaljeval v Johnstownu, ki leži nekje na sredini med Chicagom in New Yorkom. P. Bernardu sem rekel: »Sedaj, ko sva se videla, pa resnično poznam vso provinco.« Pred tem se nisva namreč še nikoli srečala. P. Bernard me je presenetil s poznavanjem bratov in razmer pri nas. V naši hiši v Johnstownu biva tudi upokojeni škofijski duhovnik g. Balestino. Vesel sem bil tega prijetnega možakarja, ki dela družbo p. Bernardu. Ogledali smo si podružne cerkve naše župnije, muzej, ki prikazuje tri velike poplave, ki so prizadele mesto in spominski center v bližini Johnstowna, ki so ga postavili na mestu, kjer je strmoglavilo eno izmed letal v terorističnem napadu 11. septembra 2001.

P. Bernard je letos praznoval 50 obletnico redovnih zaobljub. Pred podobo brezjanske Marije v cerkvi je po sveti maši pred menoj obnovil obljube. Vesel je bil, da se je moj obisk »ujel« s tem jubilejem. Naročil mi je, naj pozdravim vse sobrate, še posebej tiste, ki so kdaj bivali pri njem.

Najbolj živahno pa je bilo pri p. Krizologu v New Yorku. Obiski, ljudje, ki so pripravljali nedeljsko slovensko kosilo, novinarji, snemanje Avstrijske televizije, nenapovedani obisk uslužbenca hrvaškega konzulata... Veliko doživetje je bilo nedeljsko Martinovanje. Rednim obiskovalcem cerkve so se pridružili izredni. Med sveto mašo je p. Krizolog napovedal praznovanje stoletnice župnije, ki bo prihodnje leto oktobra. Dvorana pod cerkvijo je bila zasedena do zadnjega kotička. Kot v Chicagu in Johnstownu so tudi tukaj ljudje govorili kako so veseli naše prisotnosti in kako radi imajo naše patre. Na Martinovem kosilu je bilo kar nekaj mladih študentov iz Slovenije, ki so pripovedovali, da so se šele v tujini zavedli, kako dragoceno je druženje in kako dobra je domača hrana.

Pred odločitvijo, da obiščem brate v ZDA, sem pisal p. Metodu: »Saj ni treba, da pridem. Kmalu boste imeli generalno vizitacijo!« Pa mi je odgovoril: »Že dolgo ni bilo ni bilo pri nas provinciala. Pridi na bratski, ne na uraden obisk!« Hvaležen sem mu za to njegovo spodbudo. V pogovorih s sobrati sem spoznal kako si želijo naše prisotnosti, še posebej prisotnosti provincialnega vodstva, ki kaže na to, da smo eno, da skupaj dihamo in da ne živimo drug mimo drugega.

Še enkrat se zahvaljujem bratom v ZDA za gostoljublje, hvala pa tudi tistim bratom v Sloveniji, v Avstraliji in misijonih, ki z brati in Slovenci v ZDA vzdržujete stike in zanje molite.

Lepo vas pozdravljam in želim vse dobro!
p. Marjan Čuden

Št.: 90/2015

Ljubljana Vič, 28. september 2015

Zapisnik 20. redne seje provincialnega defnitorija

Dvajseta redna seja provincialnega defnitorija je potekala 28. septembra 2015 v samostanu naših bratov na Viču v Ljubljani. Začela se je ob 9.30 uri, udeležili pa so se je provincialni minister p. MARJAN ČUDEN, vikar province p. AMBROŽ MUŠIČ, defnitorji province p. BERNARD GOLIČNIK, p. MARJAN ČUK, br. MIRAN ŠPELIČ, p. PEPI LEBREHT, in p. ANDRAŽ ARKO ter tajnik province br. JANEZ PAPA. Sejo smo pričeli v kapeli z molitvijo, ki jo je pripravil p. Marjan Čuk.

1. Sprejem zapisnika in pojasnila

Zapisnik je bil sprejet.

Maša ob obletnici posvetitve nadškofa Stane-ta bo v Centru, v sredo, 25. 11. 2015. Vabljeni vsi bratje. Sveti maši bo sledilo druženje in kosilo. Nadškof p. Stane je tudi potrdil, da bo zadnji dan kapitlja z nami v Nazarjah. V sredo 18. maja se nam bo pridružil na dnevu province v Mariboru.

Za misijonarje usmiljenja se morajo predlagati in tisti bratje, ki bi želeli biti misijonarji usmiljenji, sami odločiti in se prijaviti za to službo.

2. Personalne zadeve

Po izraženi želji p. Evgena in po pogovoru z gvardijanoma v Mariboru in v Kopru, se je defnitorij odločil, da p. Evgena Ketiša prestavi v Koper.

Br. Damjan Kern je prestavljen na Brezje, kjer bo pomagal kot mežnar. Ob ponedeljkih zvečer se bo še vedno udeleževal klerikaškega večera v Ljubljani.

3. Zaposlitev kuharice na Sveti Gori

Frančiškanski samostan Sveta Gora in Kraljica d.o.o. sta poslala prošnjo za zaposlitev kuharice za obdobje enega leta. Kuhala bi za samostan in v obnovljeni restavraciji.

4. Plenarni svet province

Pregledali smo program dela na PSP.

5. Obnova pri Sv. Trojici

Prispel je sklep ministrstva za kulturo. Letos je treba narediti za 50.000€, da bi lahko dobili

preostanek celotne naložbe (49%). Celotna vrednost del je 155.000€. Če bo država dala sredstva, bi lahko obnovili še tretji zvonik. Defnitorij je podprl pomoč pri obnovi.

6. Frančiškova konferenca

V imenu vodstva province se bo molitvenega dne v Novem mestu, 24. 10. 2015, udeležil br. Miran Špelič, ker sta provincialni minister in vikar province ta dan odsotna.

V soboto, 21. maja 2016, bo v Ljubljani pri sv. Petru seminar o porciunkulskem odpustu. Pred tem bo sv. maša pri Marijinem oznanjenju ter procesija do sv. Petra.

Pripravili bomo molitvene knjižice za porciunkulski odpustek, ki bodo pripravljene do konca maja. To bosta prevzela p. Ambrož in br. Miran.

7. Razno

➤ Duhovne vaje za brate v provinci:

14.2.- 19.2.2016, Brezje: p. Bernard

Goličnik – *Evangeljsko veselje*

12.-17.6.2016, Nazarje: nadškof dr. Marjan

Turnšek – *Zaobljube - evangeljski sveti in*

ponižnost

20.-27.8.2016, Sveta dežela: dr.

Maksimilijan Matjaž

28.8.-2.9.2016, Sveta Gora: p. Niko Žvokelj

– v tišini

➤ Področne duhovne obnove – Naša frančiškanska identiteta:

Potekale bodo na ustaljenih krajih: Brezje, Sveta Gora, Novo mesto, LJ-Center in Maribor. Pripravi p. Pepi in se dogovori s posameznimi gvardijani za termine v mesecu decembru.

➤ Mesečne duhovne obnove: pripravi p. Ambrož: oktober – *Posvečeno življenje*, november – *Božje usmiljenje*

➤ Priprava postopkov za **beatifikacijo** p. Marijana Valenčaka in p. Atanazija Kocjančiča teče.

- V pripravi je **Frančiškanski obrednik za redovne zaobljube**, ki naj bi izšel še v letu posvečenega življenja.
- Sreda, 14. oktober 2015: **Forum o duhovnih poklicih** – odprt za vse brate

Prihodnja seja bo v sredo, 14. oktobra 2015 ob 8.30, na Viču.

Sejo smo sklenili s kosilom ob 12.30 uri, za katerega se viškemu bratstvu lepo zahvaljujemo.

*br. Janez Papa
tajnik province*

Št.: 94/2015

Ljubljana Vič, 14. oktober 2015

Zapisnik 21. redne seje provincialnega defnitorija

Enaindvajseta redna seja provincialnega defnitorija je potekala 14. oktobra 2015 v samostanu naših bratov na Viču v Ljubljani. Začela se je ob 8.30 uri, udeležili pa so se je provincialni minister p. MARJAN ČUDEN, vikar province p. AMBROŽ MUŠIČ, defnitorji province p. BERNARD GOLIČNIK, p. MARJAN ČUK, br. MIRAN ŠPELIČ, p. PEPI LEBREHT, in p. ANDRAŽ ARKO ter tajnik province br. JANEZ PAPA. Sejo smo pričeli v kabinetu z molitvijo, ki jo je pripravil p. Marjan Čuden. V začetku sta manjkala p. Pepi in br. Miran.

1. Sprejem zapisnika in pojasnila

Zapisnik je bil sprejet.

2. Prošnja za diakonat

Br. Boštjan Horvat prosi za prejem sv. reda diakonata. Vzgojni svet je dal pozitivno mnenje, hišni kapitelj v Ljubljani je dal pozitivno mnenje. Provincialni minister je predstavil svoj pogled nanj in dosedanje izkušnje z njegovim bivanjem na Viču. Po tajnem glasovanju je prošnja za sv. red diakonata odobrena.

3. Dopisi

Prošnja p. Edija Kovača za potovanje v Kana-do za šest dni. Odobreno.

4. Frančiškova konferenca

Br. Miran bo pripravil zahvalo na dnevu duhovnosti, ki bo potekal 24. 10. 2015 v našem samostanu v Novem mestu.

5. Razno

Ureditev dokumentacije glede podaritve zemljišča sestrar klarisam v Nazarjah.

Do konca meseca bodo podani predlogi za termine področnih duhovnih obnov.

Odprto ostaja vprašanje, kako obeležiti leto usmiljenja.

P. Krizostom Komar prosi za dovoljenje za potovanje v Sveto deželo od 25.12.2015 do 2.1.2016. Hišni kapitelj je dal soglasje. Odobreno.

Prihodnja seja bo v sredo, 25. novembra 2015 ob 8.00, na Tromostovju.

Sejo smo sklenili ob 9.25 uri in nadaljevali s forumom za poklice.

*br. Janez Papa
tajnik province*

Zapisnik 22. redne seje provincialnega definitorija

Dvaindvajseta redna seja provincialnega definitorija je potekala 25. novembra 2015 v samostanu naših bratov na Tromostovju v Ljubljani. Začela se je ob 8.15 uri, udeležili pa so se je provincialni minister p. MARIAN ČUDEN, vikar province p. AMBROŽ MUŠIČ, definitorji province p. BERNARD GOLIČNIK, p. MARIAN ČUK, br. MIRAN ŠPELIČ, p. PEPI LEBREHT, in p. ANDRAŽ ARKO ter tajnik province br. JANEZ PAPA. Sejo smo pričeli v kapeli z molitvijo, ki jo je pripravil p. Andraž Arko.

1. Sprejem zapisnika in pojasnila

Zapisnik je bil sprejet.

2. Prošnja za pomoč pri obnovi v Mariboru

Provincialni ekonom je predstavil delo v Mariboru, kjer so imeli tudi sejo SGZ. Potrebujemo še nekaj sredstev za dokončanje pleskanja in lepotnih popravkov. SGZ delo podpira in predlaga finančno pomoč.

3. Pogodba med škofijo Koper in župnijo Kapela

Pogodba je pripravljena.

4. Dopis Korusa glede Košakov

Korus prosi za udeležbo pri pomoči odplačila odkupa košaske cerkve. Odobreno.

5. Razno

Nadaljevanje predstavitve našega reda v Družini bo napisal p. Andraž.

P. Tadej Strehovec prosi dovoljenje za študijski obisk Teherana v Iranu od 12. do 20. decembra 2015. Hišni kapitelj je dal soglasje. Odobreno.

P. Anton Jerman prosi dovoljenje za potovanje v Kanado in ZDA od 18. junija do 9. julija 2016. Hišni kapitelj je dal soglasje. Odobreno.

Br. Janez Papa prosi dovoljenje za potovanje v ZDA od 2. do 23. julija 2016. Hišni kapitelj je dal soglasje. Odobreno.

Prevod dokumentov kapitlja bo izšel v začetku leta 2016.

Področna duhovna obnova – pomlad: Očaranost nad Kristusom; prosili bomo p. Nika Žvolkla.

Mesečne duhovne obnove na temo leta usmiljenja: januar, februar, marec, april – iščemo še pripravljalca.

Pomladno predavanje o medgeneracijskem sožitju bi lahko pripravil dr. Jože Ramovš.

Srečanje za spovednike v LJ nadškofiji v Zavodu sv. Stanislava bo 9.12.2015. Vabljeni tudi vsi frančiškani.

V letu usmiljenja se spodbujajo romanja v Maribor, na Brezje in na Sveto Goro. Ne pozabimo na porciunkolski odpustek.

P. Bernard je predlagal, da bi ob letu usmiljenja bili vsi dolgovi samostanov do prokurature odpuščeni. Predlog je vreden razmisleka.

Prihodnja seja bo skupaj z generalnim vizitatorjem v torek, 26. januarja 2016 ob 9.00, na Viču.

Sejo smo sklenili ob 9.40 uri in nadaljevali s sv. mašo ob obletnici škofovskega posvečenja p. Staneta.

*br. Janez Papa
tajnik province*

ŽIVLJENJSKI

90 LET: P. VALERIJAN JENKO, Ljubljana – M. oznanjenje, 6.1.

90 LET: P. MIRKO SILVESTER, Nazarje, 25.2.

85 LET: P. FILIP RUPNIK, Kostanjevica, 8.2.

85 LET: P. ANDREJ VOVK, Koper, 13.6.

85 LET: P. HIERONIM ŽVEGLIČ, Ljubljana – Vič, 19.6.

75 LET: P. LAVRENCIJ ANŽEL, Kamnik, 1.2.

75 LET: P. ZDRAVKO JAKOP, Ljubljana – Vič, 7.3.

75 LET: P. MATEJ PAPEŽ, Sveta Trojica, 9.9.

70 LET: P. BERNARD KARMANOCKY, Johnstown, 25.8.

70 LET: P. MARKO NOVAK, Novo mesto, 18.11.

70 LET: BR. BONAVENTURA OBRAN, Brezje, 6.12.

65 LET: P. MILAN KADUNC, Francoska Gvajana, 20.4.

65 LET: P. BORIS MARKEŽ, Koper, 27.11.

60 LET: P. VID LISJAK, Ljubljana – M. Oznanjenje, 3.7.

60 LET: P. FRANC KOVŠE, Maribor, 3.9.

60 LET: P. RAFAEL SLEJKO, Sv. Križ pri Trstu, 11.11.

50 LET: P. DR. ROBERT BAHČIČ, Brezje, 28.6.

45 LET: BR. AMBROŽ POŽUN, Sveta Gora, 25.8.

35 LET: P. AMBROŽ MUŠIČ, Ljubljana – M. Oznanjenje, 8.2.

35 LET: P. JAN CVETEK, Ljubljana – M. Oznanjenje, 18.12.

PRVE ZAOBLJUBE

75 LET: P. PAVEL KRAJNIK, Sveta Gora, 30.8.

65 LET: P. HIERONIM ŽVEGLIČ, Ljubljana – Vič, 5.9.

65 LET: P. DR. BERNARDIN SUŠNIK, Lemont, ZDA, 5.9.

60 LET: P. HUGO DELČNJAK, Fr. Gvajana, 20.8.

60 LET: BR. LEON RUPNIK, Brezje, 22.9.

55 LET: P. ERNEST ŽIŽMOND, Kamnik, 4.10.

50 LET: P. ZDRAVKO JAKOP, Ljubljana – Vič, 13.8.

50 LET: P. DAMIJAN VRAČKO, Nazarje, 3.9.

35 LET: P. VID LISJAK, Ljubljana – M. Oznanjenje, 23.8.

35 LET: P. DAVID ŠRUMPF, Melbourne in Adelaide, Avstralija, 23.8.

30 LET: P. MARJAN ČUK, Kostanjevica, 28.9.

30 LET: P. METOD OGOREVC, Lemont, ZDA, 28.9.

SLOVESNE ZAOBLJUBE

75 LET: P. BRUNO KOROŠAK, Kostanjevica, 1.9.

70 LET: P. ATANAZIJ LOVRENČIČ, Lemont, 12.8.

60 LET: P. HIERONIM ŽVEGLIČ, Ljubljana – Vič, 14.3.

55 LET: P. DR. MIHAEL S. VOVK, Sveta Gora, 2.9.

55 LET: P. DR. LEOPOLD GRČAR, Brezje, 2.9.

45 LET: P. BERNARD KARMANOCKY, Johnstown, ZDA, 5.9.

45 LET: P. KRIZOLOG CIMERMAN, New York, ZDA, 11.10.

45 LET: P. ZDRAVKO JAKOP, Ljubljana – Vič, 11.10.

45 LET: P. VILIJEM PUSTOSLEMŠEK, Kostanjevica, 11.10.

35 LET: P. DR. CHRISTIAN GOSTEČNIK, Ljubljana – M. Oznanjenje, 4.10.

35 LET: P. PAVLE JAKOP, Ljubljana – M. Oznanjenje, 4.10.

25 LET: P. DR. MIRAN ŠPELIČ, Ljubljana – M. Oznanjenje, 3.10.

20 LET: P. KRIZOSTOM KOMAR, Novo mesto, 4.10.

20 LET: BR. AMBROŽ POŽUN, Sveta Gora, 13.10.

15 LET: P. TADEJ INGLIČ, Mošnje in Brezje, 7.10.

15 LET: P. JANEZ PAPA, Novo mesto, 7.10.

10 LET: P. TOMAŽ HOČEVAR, Maribor, 14.8.

10 LET: P. AMBROŽ MUŠIČ, Ljubljana – M. Oznanjenje, 14.8.

5 LET: P. JAN CVETEK, Ljubljana – M. Oznanjenje, 7.10.

DUHOVNIŠKI

65 LET – DIAMANTNA MAŠA: P. PAVEL KRAJNIK, Sveta Gora, 29.6.

60 LET – BISERNA MAŠA: P. HIERONIM ŽVEGLIČ, Ljubljana – Vič, 29.6.

45 LET: P. TOMAŽ MENART, BREZJE, 29.6.

40 LET: P. DAMIJAN VRAČKO, Nazarje, 29.6.

40 LET: P. DR. EDVARD KOVAČ, Ljubljana – M. Oznanjenje, 29.6.

40 LET: P. VILIJEM PUSTOSLEMŠEK, Kostanjevica, 29.6.

35 LET: P. BERNARD GOLIČNIK, Sveta Trojica, 28.6.

35 LET: P. JOŽE URBANIJA, Središče ob Dravi, 29.6.

30 LET: P. JURIJ DOLENC, Sveta Trojica, 29.6.

25 LET – SREBRNA MAŠA: P. PEPI LEBREHT, Sveta Gora, 29.6.

15 LET: P. DR. TADEJ STREHOVEC, Ljubljana – Vič, 29.6.

10 LET: P. TOMAŽ PINTER, Kostanjevica, 1.7.

Voščilo bratov iz Avstralije

Pater Valerijan Jenko OFM OAM - 90 letnik

Na praznik Gospodovega razglasenja - svetih treh kraljev, 6. januarja 2016, bo pater Valerijan stopil v novo desetletje svojega bogatega zemeljskega popotovanja - praznoval bo svoj 90. rojstni dan. To popotovanje je polno doživetij, lepih in težkih, kakor je pač naše življenje na zemlji. Kakorkoli so doživetja bogata, nepozabna zanj in za nas vse, pa vemo, da je naše bogastvo najprej Gospod sam, in Njemu se zahvaljujemo, da nas obogati tudi tedaj, ko smo preskušani. "Ko nas zadevajo tvoje preizkušnje, se učimo tvoje modrosti" (Iz 26,9).

Pater Valerijan je sedaj leto in pol v našem glavnem samostanu Marijinega oznanjenja v Ljubljani pri Tromostovju. Somašuje v cerkvi, spoveduje v spovednem kabinetu, obenem pa daruje molitve, žrtve in križe Gospodu, tudi za nas v Avstraliji. Bratje frančiškani v samostanu lepo skrbijo zanj, včasih ga kam povabijo, prav tako ga obiskujejo ali povabijo njegovi domači in kar nekaj naših rojakov iz Avstralije ga je doslej obiskalo in sporočilo pozdrave. Hvala vsem! Seveda

bi pater še rad prišel med nas, a se vse bolj zaveda in čuti, da mu zdravje in leta tega več ne dopuščajo. Ostaja pa z nami in med nami v molitvenem spominu ter v iskreni hvaležnosti, saj je bil vnet delavec v slovenskem občestvu v Avstraliji vse od leta 1963 do svojega odhoda v Ljubljano sredi leta 2014. Hvala, dragi oče Valerijan!

Pater Valerijan se iskreno zahvaljuje vsem za obiske, molitve, voščila, vrača pozdrave in vošči vsem božične praznike in blagoslova za novo leto 2016. Mi pa mu želimo srečno pot v novo desetletje, obdarjeno z zdravjem in Božjim blagoslovom ter srečo, ki mu jo podarjajo sobratje, njegovi sorodniki, naša povezanost z njim, ki se utrjuje tudi z obiski iz Avstralije, ki jo nosi v srcu, prav tako kot Slovenijo.

Bog Vas živi in ohranjaj, dragi oče Valerijan!

p. Ciril A. Božič OFM OAM EV, p. Darko Žnidaršič OFM, p. David Šrumpf OFM, misijonarka Marija Anžič in slovenski rojaki

Slovesne redovne zaobljube
br. Boštjana Horvata

Na Frančiškovo nedeljo, 4. 10. 2015, je v cerkvi Marijinega oznanjenja na Tromostovju v Ljubljani pri večerni sv. maši frančiškan br. Boštjan Horvat izrekel slovesne zaobljube. V roke provincialnega ministra p. Marjana Čudna je položil svoje roke ter obljubil, da bo »več čas svojega življenja živel v pokorščini, brez lastnine in v čistosti«.

Ob zbranih številnih ministrantih iz naših frančiškanskih župnij in drugod, redovnih in škofijskih bogoslovcih, Boštjanovem domačem župniku in kaplanu ter več kot dvajsetih bratih frančiškanih je provincialni minister p. Marjan v pridigi dejal, da je »vsak duhovni poklic dokaz, da božja ljubezen še danes deluje, da je Bog živ v našem času, kajti na pot redovništva in duhovni-

štva ne kliče nek pojem, neka predstava, ampak Bog, ki je milijardo krat, neskončno bolj živ kot mi.« Redovne zaobljube pomenijo velik blagoslov, saj prejmemo veliko več, kot pa podarimo, je poudaril provincial ter novo zaobljubljenemu dodal: »Boštjan, kakor za Frančiška, ki mu je bil Kristus pevec njegove svobode, vem, da je tudi zate Kristus vse. Ne ujetost, ampak svoboda – to so zaobljube!«

Slovesnost so poleg številnega božjega ljudstva, zbranega v cerkvi, obogatili tudi študentski zbor MPP, organist g. Mišo Frelih, voditelj petja p. Vid, Boštjanovi domači ter drugi iz njegove rojstne župnije Beltinci. Želimo mu izžarevanje pristnega veselja, da bi njegov zgled pritegnil tudi druge mlade k hoji za Kristusom!

br. Jan Dominik Bogataj

Diakonsko posvečenje br. Boštjana Horvata

Diakoni so na poseben način deležni Kristusovega poslanstva in milosti. Zakrament svetega reda jih zaznamuje s pečatom, neizbrisnim znamenjem, ki z ničimer ne more biti odstranjen in jih upodobi po Kristusu, ki je postal "diakon", to je za služabnik vseh.« (KKC 1570)

S tem pečatom je bil zaznamovan tudi br. Boštjan, ko je v nedeljo, 25. 10. 2015, v njegovi domači župnijski cerkvi v Beltincih, po rokah škofa msgr. dr. Petra Štumpfa prejel diakonsko posvečenje. Skupaj z ostalimi tremi kandidati za prejem svetega reda, ki vsi po rodu izvirajo iz ozemlja murskosoboške škofije, je pred zbranimi mnogimi domačimi, sorodniki, prijatelji, redovnimi sobrati ter ostalimi navzočimi duhovniki izrekel Bogu svoj »Hočem!«.

V nabito polni cerkvi, kjer je br. Boštjan napravil svoje prve korake vere, je slovesnost zaznamovalo veliko število prisotnih duhovnikov, bogoslovcev, ministrantov in ostalih liturgičnih sodelavcev. Posebej se je izkazal tudi združeni pevski zbor. Škof Peter je v pridigi bodoče diakone spodbudil, naj bodo preroki Božje besede v današnjem času, »polnem strahu in potrnosti, katastrofe brezupa, pesimizma in kaosa.« Pomenljive in polne upanja so bile tudi njegove besede, ko je govoril o njihovi izvolitvi: »Bog vedno izbira z namenom. Tudi s temi izbranimi Bog ima svoj namen. Z značajem, sposobnostmi in tudi s pomanjkljivostmi bodo vršili diakonsko službo v vsem, kar se nanaša na Boga.« Na koncu pridige jim je položil na srce, tudi za vse nas, izzivalne besede: »Bodite slepi za tiste reči, ki onemogočajo pogled na Jezusa. Vaše duhovno oko naj bo zdravo in pogled jasen v ponižnosti in potrpežljivosti, da boste videli in tudi drugim pomagali, da v veri spregledajo in bodo videli iti po poti za Jezusom Kristusom (prim. Mr 10, 52).«

br. Jan Dominik Bogataj

Maribor – Mati usmiljenja

Vteh dneh stopamo v sveto leto usmiljenja, ki na poseben način zaznamuje našo mariborsko baziliko in samostan. Ker je naša bazilika posvečena Materi usmiljenja, je skupaj s stolnico in ptujskogorsko baziliko razglašena za eno od treh svetoletnih cerkva mariborske nadškofije. Vse tri svetoletne cerkve skupaj pripravljamo duhovni in romarski program in v svojih svetiščih pričakujemo svetoletne romarje. V preteklih mesecih smo se tako še posebej intenzivno pripravljali na sveto leto, in sicer tako duhovno ter materialno. Na duhovni ravni smo pripravljali posebne zloženske in podobice z molitvami, ki jih bomo ponudili romarjem. Od septembra naprej imamo v baziliki vsak torek po večerni maši posebno pobožnost v čast Božjemu usmiljenju, ki jo bomo nadaljevali tudi v tem letu usmiljenja.

V duhu materialne priprave smo se lotili velikega projekta – prepleskati in obnoviti notranjost bazilike. Tukaj nam je s svojimi bogatimi izkušnjami in praktično strokovnostjo priskočil na pomoč mojster Polner iz naše župnije. Skupaj s svojo ekipo so se lotili pleskanja cerkve in restavriranja poslikav. Gre za velik projekt, saj je bilo kar nekaj poslikav že desetletja prekritih z beležem, obstoječe pa so bile v slabem stanju. Mojstri so konec avgusta v naši cerkvi postavili zidarske odre, najprej v prezbitერიju. Tam smo poleg pleskanja rekonstruirali poslikave na treh lokih, osvežili Kregarjeve freske in pozlatili kapitele. Kljub želji nekaterih, zaradi velikih finančnih stroškov nismo mogli rekonstruirati vse čudovite poslikave. Tako sedmerica svetih nadangelov še

čaka na boljše čase. Z delom smo nadaljevali v stranski in glavni ladji. Tam smo prav tako pozlatili »množico« kapitelov in obnovi poslikavo na stropu. Ker smo že imel postavljene odre, smo izkoristili priložnost in zamenjali nekatera svetila z bolj varčnimi. Dela nam še nekaj tednov ne bo zmanjkalo, upamo da ob pomoči dobrotnikov in province tudi ne finančnih sredstev.

Na nas pa ni »pozabil« tudi novi mariborski nadškof Alojzij Cvikel. Obiskal nas je kar dvakrat. Prvič je bil med nami 22. septembra, ko sta v naši cerkvi škofijska gimnazija in glasbena šola praznovali god svojega zavetnika bl. škofa Slomška. Dijaki so skupaj s svojimi profesorji in bližnjimi dodobra napolnili našo prostorno baziliko, po kateri je odmevalo čudovito petje in igranje učencev glasbene šole. Tudi škof je bil vidno zadovoljen in vesel, ko je odhajal od nas. Drugič je g. škof z veseljem prišel med nas, ko smo konec oktobra v naši cerkvi s Framo obhajali Duh Asissija. Mladi iz Frame so skupaj s svojimi voditelji pripravili lep program, poln pesmi, molitve in svojega pričevanja. Molitev za mir, ki je potekla pod znanim geslom Podaj mi roko, nas je vse pristrčno povezala. Upamo, da je Bog uslišal našo molitev in bo tudi nemirni Evropi in vsemu svetu podelil mir.

Dragi bratje, v letu usmiljenja Mati usmiljenja čaka tudi na vas, da skupaj s svojimi verniki kot romarji stopite skozi svetoletna vrata v našo baziliko in se po Marji izročite neskončnemu usmiljenju nebeškega Očeta.

mariborski bratje frančiškani

Samostan Nazarje

1. avgusta 1974 sem kot novomašnik prvič maševal v nazarški cerkvi. P. Bogoljub Gselman me je povabil na dvodnevno celodnevno češčenje ob prazniku Porcijunkule. Spomnim se, da je bilo veliko ljudi, ki so prišli, da bi prejeli odpustek. 1. in 2. avgusta sem spovedoval po več kot osem ur. Prav na isti dan po 41. letih sem prišel v Nazarje kot upravitelj župnije in z ljudmi obhajal praznično mašo.

P. Franci Kovše mi je predal urejeno župnijo, v kateri sodelujejo odgovorni laiki, še posebno so dejavni mladi in Društvo sv. Martina. Tudi župnijska pisarna je vzorno urejena in opremljena. P. Franciju sem hvaležen za dobro opravljeno delo, zase pa prosim Božjega blagoslova, da bi mogel kljub letom požrtvovalno in z ljubeznijo služiti Božjemu ljudstvu, ki mi je zaupano. Prednostno nalogo vidim v bratskem življenju v skupnosti, v župniji pa v oblikovanju sodelavcev in v dobrem oznanjevanju pri bogoslužju, katehezi in drugih srečanjih.

Takoj ob prihodu sem prejel spisek dogajanj, ki se bodo odvijala v naslednjih treh mesecih. Kar za glavo sem se prijel, saj jih je bilo za dve tipkani strani. Župnijo in župljane bom spoznal najbolje preko dela. Začeli smo z oratorijem, nadaljevali s prireditvami ob občinskem prazniku, ki se zaključijo s farnim dnevom. Duhovni, športni in zabavni program pripravijo in izpeljejo laiki. Opažam, da so mnoge stvari utečene in posamezniki ter skupine dobro poznajo svoje naloge, ki jih tudi pošteno opravijo.

Bratstvo OFS je živo prisotno v župnijskem življenju in resnično čuti s samostansko družino.

V začetku septembra je obiskalo krajevno bratstvo OFS Mozirje. Nazarčani smo šli peš do Marijine cerkve nad Mozirjem, kjer smo obhajali sveto mašo. Po njej so nas domačini obilno pogostili. Medsebojni pogovori so bili spodbudni in sproščeni. Udeležili smo se tudi molitvenega srečanja za duhovne poklice v Petrovčah in praznovanja v Gornjem Gradu, kjer so obhajali 875-letnico benediktinskega samostana.

Katehetska nedelja ob začetku šolskega in veroučnega leta je bila nekaj posebnega. Imeli smo nedeljski oratorij, ki je v Nazarjah že v navadi. Otroci z animatorji se zberejo poldrugo uro pred mašo. Duhovnik jih nagovori v cerkvi, sledi pa delo v delavnicah in nato skrbno oblikovana maša. Od oktobra dalje pri oratoriju sodelujejo prvoobhajanci in njihovi starši, ki imajo uro in pol verouka. S p. Damijanom sva si razdelila verouk in spremljanje raznih skupin. Katehetsko in pastoralno delo me veseli in še vedno se porajajo nove ideje, kako oznanjati evangelij, da bo dosegel srca otrok, mladih in odraslih. Nekaj nalog (spovedovanje sester karmeličank, duhovne obnove za sestre FBS, zakonske skupine, OFS, skrb

za stalne diakone in oblikovanje novih kandidatov) mi je še ostalo, zato vsako sredo preživim v Ljubljani, v Šiški prespim in v četrtek po naročilu zdravnika poskrbim za hojo v hribe, da tako omilim napredovanje posledic astme, ki me spremlja še od otroških let. Ne nadškof Stane ne p. provincial me nista hotela razrešiti nekaterih dolžnosti, ki jih imam na ravni metropolije ali škofije, čeprav se sedaj nahajam v drugi metropoliji.

V kulturnem domu Nazarje sem se udeležil proslave ob podelitvi občinskih priznanj. V bogatem kulturnem programu so izstopali predvsem glasbeniki, ki so v tem letu prejeli odmevne mednarodne nagrade. Srebrno plaketo občine je prejela tajnica ŽPS Irena Vačkovnik.

Društvo svetega Martina je zelo dejavno. Radi se družijo in organizirajo različne pohode. Tako smo v septembru šli na pot od Nazarij do sv. Martina pri Vranskem. Zbralo se nas je 30 pohodnikov, ki smo 4 ure hoje namenili razvedrilu in medsebojnemu spoznavanju. Vreme je bilo lepo. V cerkvi sv. Martina smo imeli mašo, nato pa po uri hoje v lovskem domu še toplo okrepčilo. V oktobru smo šli do Šmartnega ob Dreti, v novembru pa do sv. Radegunde.

Nazarje so tudi priljubljen kraj za duhovniške mesečne rekolekcije in naddekanijske pastoralne sestanke. V oktobru smo bili gostitelji revije zborov gornjegrajske dekanije. Sodelovale so vse župnije. Vzdušje je bilo prijetno. Po reviji smo jim postregli z izvrstnim golažem, pecivom in pijačo. Domov so odhajali zadovoljni in veseli.

Letošnji oktober je bil precej suh in sončen. Spravili smo jabolka in iz njih naredili dober sok. Po samostanskem griču je p. gvardijan nabral precej gob štorovk, ki sta jih naši gospodinji vložili oz. dali v zmrzovalnik. V rastlinjaku, ki ga je p. Franci dal spomladi postaviti, je dozoreval paradižnik do praznika vseh svetih. Tudi kutina je obilno obrodila. Na pomoč so priskočile sestre klarise, ki so sadeže olupile in razrezale. Naši gospodinji sta nato pripravili kompot, ki nam bo na voljo v zimskih dneh.

Nekaj življenja in poduhovljene drže so prinesli v samostan tudi udeleženci raznih skupin: slabovidni, stalni diakoni z ženami, katehistinje, odgovorni za mladinsko pastoralno, duhovniki, katehumeni ... Zanje dobro poskrbi p. gvardijan, potrudijo pa se tudi naše skrbne gospodinje.

Patra vizitatorja smo pričakali brez strahu, saj so bile vse knjige vzorno urejene. Srečanje z njim je bilo prisrčno, bratsko in spodbudno. V pogovor smo se vključevali vsi, še posebno p. Mirko, ki je prava zakladnica spominov, podatkov in frančiškanskega veselja.

p. Silvin

Ali je kaj novega v kloštru ob Krki?

Od zadnjih Poročil je veliko novega, saj se je konec septembra izvrtala nova 72 metrov globoka vrtina za vodo in tako so delavci pričeli s prepotrebno obnovo 25 let starih toplo-tnih črpalk, ki jih je izdelalo Gorenje. Celoten sistem ogrevanja je začel šepati, ker se je stara vrtina delno zasula in voda ni bila več ustrezno čista, tok pa ne dovolj močan. Tudi same topotne črpalke so po četrtoletja kazale onemoglost in so bile vedno pogostejše potrebne obiskov serviserjev, dve pa sta tudi dokončno omagali. Bazen za vodo v strojnici je rjavil po dolgem in počez in smo se bali, kdaj bo popustil – pa k sreči ni. Vsi ti razlogi so pripeljali do odločitve, da je treba pred letošnjo ogrevalno sezono sistem ogrevanja obnoviti oz. zamenjati. Po opravljeni analizi najprimernejše rešitve (ogrevanje voda-voda, zrak-voda, zemlja-voda, plin), se je izkazalo, da je najbolj smotno ostati pri obstoječem sistemu voda-voda. Potrebno je bilo torej narediti novo vrtino (72 m), ki je sedaj v celoti ocevljena, staro vrtino smo uspeli sanirati do globine 30 m, sistem izmenjevalnikov, hranilnikov toplote in toplotnih črpalk pa je bil na novo postavljen v dveh prenovljenih strojnicah.

Na podružnicah so se tudi zgodile spremem-

be. V Gotni vasi so ljudje sami s pomočjo mojstra zaplinili črve, ki so preveč razjedali cerkvene klopi; mizar g. Kalčič pa je izdelal lično omaro za prezbitarij. V Smolenji vasi še čakamo na popravilo strehe na cerkvi, ker je precej slemenjakov počenih; na Potovem Vrhu smo končno dočakali zaključek večjih del, ko so delavci dan pred prvim snegom naredili odvodnjavanje meteorne vode; na Velikem Slatniku pa je arhitektka naredila posnetek cerkve, sedaj se pripravljajo načrti za nove klopi v cerkvi, ki bi jih rad daroval izseljenec iz Kanade, ob tem bi menjali še dotrajana vhodna vrata ter še veliko del se kaže, tudi obnova vseh treh oltarjev.

V minulih mesecih smo bili deležni dvojne vizitacije; najprej je župnika in župnijo vizitiral prodekan, stolni župnik in kanonik Silvester Fabijan, v novembru pa je še naš generalni vizitator pregledal življenje v samostanu. Vizitacije prinesejo dobršno mero skrbi pa tudi stresa. Obe smo preživeli....

Na pastoralnem področju tečejo dogodki po načrtu in glede na Cerkevno leto. Lenartove počitnice, ki so trajale tri dni ob koncu oktobra so

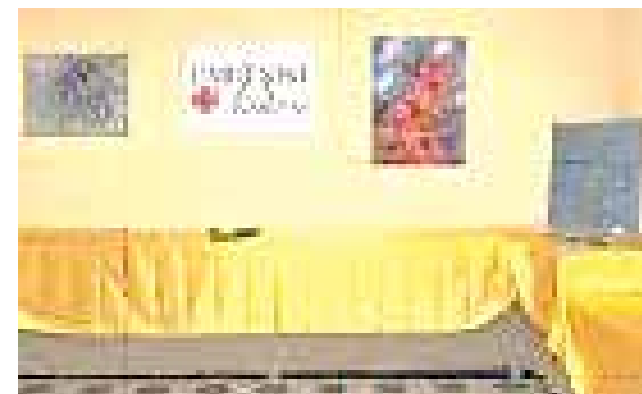
privabile okrog 50 otrok; za njih smo pripravili: delavnice, izlet k Novi Štifti na Dolenjsko in tretji dan smo obiskali dom starejših občanov v Šmihe-lu, Varstveno delovni center v Bršljinu in 11 osta-relih ter bolnih po domovih v župniji. Vsi so nas bili zelo veseli; vsem smo izročili lično izdelane spominke in zapeli primerne pesmi. Celodnevno češčenje na praznik sv. Lenarta, 6.11., smo slo-vesno zaključili; sv. mašo je daroval p. Lavrencij Anžel iz Kamnika; pripeljal ga je naš diakon br. Boštjan Horvat. Zunanjo slovesnost ali Lenartovo nedeljo, ki je obenem tudi zahvalna, smo obhajali v lepem vremenu, tudi sam obisk pri mašah je bil zadovoljiv. Pripravili smo novi bilten *Sklenili smo krog »od Lenarta do Lenarta« 2015*, ki ga je dobil vsak, ki je prišel k »ofru«. Svoj čar imajo tudi za-hvalne maše po vseh štirih podružnicah, druž-e-nje z ljudmi in prinašanje darov v kloster, čemur se reče »bira« - hvala Bogu za pridnost in vero kmečkega človeka, ki je še prisoten v naši župniji. Na 1. adventno nedeljo smo sprejeli tri dečke med ministrante, ob nedelji Karitas pa so naše žene pripravile zelo lepo razstavo čipk, ki je bila tudi lepo obiskana. Trudimo se, da s svojo prisotnostjo počastimo 10-letnico praznovanja škofije in tudi

razna praznovanja v sosednjih župnijah. P. Marko je pripeljal skupino katehumenov do podelitve za-kramentov; slovesnost je bila na soboto pred nede-ljo Kristusa Kralja. P. Peter pa je v oktobru pričel z novo skupinico. Dobri mož sv. Miklavž je tudi letos imel polne roke dela, da je obdaril preko 200 otrok, tistih, ki so jih prijaviili in tisti, ki so zaradi posebnega sodelovanja v župniji že sami po sebi na Miklavževem seznamu. Samo miklavževanje v cerkvi je spremljala tudi pristrčna igrice. Ob tem naj še omenim, da je novost letošnjega pastoralne-ga leta, ko se je otroški zbor razdelil na dva zbora, otoškega in mladinskega, že obrodila lepe sadove. To občutimo vsi – tisti, ki so pri maši samo ude-leženi ali oni, ki pri maši bolj dejavno sodelujemo.

Ko pišem te vrstite, je delovišče letošnjih jaslic že videno. Kdor je bil že kdaj v klostru v Novem mestu »nastavljen« bo vedel, če so bile že kdaj ja-slice v kapeli; letos bodo v Karmelski. O občutkih in doživetjih pa bom zapisal v naslednjih Poroči-lih. Bratje iz klostra želimo notranje bogat Božič ter zdravo, mirno in zadovoljno Gospodovo leto, ki je pred nami.

p. Krizostom

Paberki iz kronike samostana na Sveti Gori

1. Umetniki za Karitas na Sveti Gori nad Novo Gorico.

V nedeljo, 28. junija 2015, je bilo ob 17. uri v Frančiškovi dvorani na Sveti Gori odprtje prodajne razstave likovnih del, ki so nastala v 20. mednarodni likovni koloniji Umetniki za karitas z geslom: »*Tu-jec sem bil in ste me sprejeli*« (Mt. 23,35). Razstavo je odprl upokojeni koprski škof msgr Metod Pirih in je bila odprta do 09. avgusta. Karitas je izkupiček od prodanih del namenila pomoči tujcem.

Na Sveti Gori postaja v poletnem času razsta-va Umetniki za karitas že tradicionalna. Projekt Umetniki za karitas je predstavila Jožica Ličen. Spremljajoči kulturni program je sooblikoval Moški pevski zbor Ravnica, zborovodja Andrej Filipič.

2. Posvetitev novomašnika.

Gospod škof Jurij BIZJAK je 29. junija 2015 v baziliki na Sveti Gori posvetil leto-

šnjega edinega novomašnika koprške škofije, g. Blaža LAPAJNA iz Spodnje Idrije (družina štirih otrok). Bazilika je bila nabito polna, naše štirje patri so spovedovali ves čas pred sv. mašo in med njo. Bogoslužje je bilo nadvse slovesno in lepo. Petje je prispeval župnijski in mladinski zbor iz Spodnje Idrije, z vmesno podporo violine in solo petja *Panis angelicus*. Duhovnikov je bilo 63. Slovesnost je v živo prenašal Radio Ognji-šče. Po sv. maši smo se vsi duhovniki, družina novomašnika, oba zbora, sorodniki in prijatelji – dobili na prazničnem druženju na travi med romarskim domom in samostanom. Gospod Darko je poskrbel za pečeno meso, gospodinje iz Spodnje Idrije pa so prinesle pecivo, sadje, pi-jačo. Bratje frančiškani pa smo pridno pripravili prostor, mize, klopi in gostom postregli. Bil je nadvse lep dogodek.

3. IN MEMORIAM posinovljencu br. Antonu (Frančišku) Štrancarju.

V torek, 7. julija 2015, je Gospodar življenja v 94. letu k sebi poklical duhovnika msgr. Antona Štrancarja, posinovljenca Slovenske frančiškanske province sv. Križa in člana duhovniškega bratstva Frančiškovega tretjega reda. Pogrebne slovesnosti so potekale v četrtek, 9. julija 2015. Najprej je v Šturjah sveto mašo za pokojnega ob številnih duhovnikih, redovnikih in laikih daroval koprski škof msgr. dr. Jurij Bizjak, zatem pa so ga odpeljali na Sveto Goro. Najprej je sledilo slovo v baziliki, potem pa smo ga v sprevedu pospremili na pokopališče.

Gospod Štrancar se je rodil 15. januarja 1922 na Planini nad Ajdovščino. Leta 1943 je v Ljubljani maturiral, štiri leta zatem pa je bil po končanem bogoslovnem študiju v Gorici 5. 4. 1947 posvečen v duhovnika. Dve leti je bil kaplan v Dolenjih Novakih, zatem pa je služboval v Tolminu kot kaplan in kasneje župnik vse do leta 1986. Nato je odšel v župnijo Podnanos (sv. Vid), kjer je bil dušni pastir vse do upokojitve leta 2005. Zadnja leta je preživel v stanovanju v Šturjah. Z veliko zavzetostjo je še vedno maševal po različnih krajih; največ v Domu starejših občanov Ajdovščina.

Že kmalu po posvečenju se je vključil v Frančiškov tretji oziroma svetni red, kar ga je kot človeka in duhovnika zelo zaznamovalo. Z vso skrbnostjo je poleg ostalih pastoralnih dejavnosti veliko ljubezni posvečal bratom in sestram FSR,

hkrati pa je bil zelo aktiven tudi med ostalimi duhovniki, člani Frančiškovega tretjega reda.

Rad je prihajal tudi na Sveto Goro. Bil zelo povezan z brati frančiškani, ker se je lahko občutilo v velikodušnem vzajemnem sodelovanju. Veliko ur je preživel v svetogorski baziliki kot spovednik, tolikokrat je z vso pobožnostjo maševal, bodisi zasebno bodisi pri raznih slovesnostih. Slovenska frančiškanska provinca ga je na predlog svetogorskega samostana tudi počastila z nazivom posinovljenca, kar pomeni posebno tesno vez, ki se je oblikovala z brati skozi vsa leta.

Pogrešali bomo njegovo srčnost, preprostost, hudomušnost in globoko vero. Hkrati pa upamo na Božje usmiljenje, ki naj ga bogato nagradi!

4. Poletna meseca julij in avgust.

Bratje se v tem mesecu izmenjujejo za dopust in za služenje romarjem v baziliki. Poskrbeli smo tudi za košnjo in sušenje sena na hribu blizu samostana. Pridni ljudje so nam prišli pomagat in se je vse v lepem vzdušju, dobrem druženju in dobro opravljenem delu lepo končalo.

Sredi julija je bil **p. Hadrijan hospitaliziran zaradi problemov s srcem**. Hvala Bogu se je vse dobro končalo in je po ozdravljenju zopet prišel domov z nekoliko krhkosti in še večje skrbnosti za srce. Ob nedeljah dopoldne nam prihaja priložnostno pomagat spovedovat p. Filip s Kapele. Obiskal nas je naš misijonar p. Milan Kadunc. Obiskali so nas tudi trije duhovniki s Češke s svojo zanimivo pastoralno izkušnjo in pripovedovanjem o življenju Cerkve na Češkem.

Noviciat je šel k p. Andreju Piršu na njihov oratorijski dan pričevat o frančiškanski poklicnosti in načinu življenja.

Obiskal nas je duhovnik iz Toga, **Abbé Jonas Anawia**, ki je bil svoj čas župnik v stolnici v Natitinguju (S. Benina), ko je p. Pepi bil sosednji župnik v istem mestu. V Rimu je doktoriral s področja ekologije in krščanskega odnosa do okolje v zahodnoafriški savani.

Z noviciatom smo se na Sinjem vrhu udeležili slovesnega zaključka kolonije Umetniki za Karitas. Lep program in priložnost za srečevanje z umetniki in kristjani, ki se trudijo za pomoč ubogim in za združevanje umetnosti in krščanstva.

5. Obnova križev križevega pota.

Konec julija so g. Kruno Klanjšček, njegov vnuk Kristjan iz Solkana in novinec Jan Dominik BOGATAJ sneli vseh 14 križev in jih s traktorjem pripeljali v delavnico, kjer so jih najprej s strojem zbrusili in potem prepojili z borom 2 (z glazuro) dvakrat. Zasijali so v novi luči in ponovno so utrjeni za nekajletno vztrajanje v svetogorskih klimatskih razmerah. Za zanimivost naj zapišemo, da je v tem času 5-litrska glazirna barva (beltop) stala 54,00 €; za 14 križev pa smo jih porabili 7 litrov za dva premazan vsakega križa.

6. Blagoslov kapele Pieta pri 13. postaji križevega pota.

14. 8. 2015. Najprej kratka zgodovina kapelic ob poti na Sveto Goro: ob poti iz Prevala na Sveto Goro je bilo 11 kapelic. Miroslav dr. Brumat, nabožni pisatelj, kulturni delavec (rojen 18. 01. 1897, umrl 20. 11. 1950) je v Šmarnicah z naslovom »Na Sveto Goro«, na str. 106 popisal te kapelice. Vse te kapelice so bile med prvo svetovno vojno (1915 – 1918) porušene. Ko se pot na Prevalu odcepi proti Sveti Gori - po prvem ostrem ovinku, na mestu, kjer se levo odcepi pešpot - je tam stala prva kapelica (»Kronanje Device Marije«). Pri drugem ostrem ovinku je stala kapelica posvečena Svetim trem kraljem. Ruševine te kapelice so bile do postavitve nove vidne. Tretja kapelica (posvečena sv. Uršuli), nekako na

pol poti, je bila na kraju, imenovanem »Pri lipah«. Četrta kapelica (»Zaroka Device Marije«) je bila v »Rutarjevem ovinku«, prvi dvojni ovinek. Peta kapelica (»Marijino obiskanje Elizabete«) je bila »Pod stopnicami«. Ob stopnicah so bile še tri manjše kapelice (»Uršula v ječi«, »Sv. Družina«, »Sveta Trojica«). Te kapelice so sezidali leta 1622. Deveto kapelico, ki je bila vrh stopnic, sta leta 1626 dala postaviti Mihael baron Rabatta in njegova žena. Posvečena je bila sv. Frančišku Asiškemu. Kapelica je bila tako velika, da so v njej lahko maševali. Za vzdrževanje kapelice je moral plačevati baronov kmet Pavel Vodičar precejšnje letne dajatve. Leta 1626 je bila postavljena pri sedanjem pokopališču kapela Angelom. To kapelico so pozneje preuredili v kapelico Presvetega Srca Jezusovega. Podatki o tem, kje so kapelice stale, so vzeti iz mapne kopije »Comune catastale di Gorizia« z dne 14. 4. 1925. Mapno kopijo hranijo v arhivu Franiškanskega samostana na Sveti Gori. Vse kapelice so bile med prvo svetovno vojno porušene.

KAPELA PIETA

V maju 2015 (ob 450-letnici prihoda frančiskanov na Sveto Goro in ob nedavni 100- obletnici začetka prve svetovne vojne) smo na tem mestu na ruševinah stare kapele, posvečene »Marijine-mu obiskanju Elizabete«, po daru dobrotnika (ki

ne želi biti imenovan) iz Goriških Brd na novo pozidali kapelo »Žalostne Matere Božje« - pietà. Načrt za kapelo je naredil arhitekt gospod Jelko Valenčak iz Nove Gorice; zidarska dela mojster Franc Gregorc iz Ajdovščine; kamnoseška dela Vojko Mužina (Šempeter/Selo); izdelavo kovinskih vrat in ograje Lazar Slavko iz Nove Gorice; sliko (tehnika secco) je naredil Restavratorski atelje Bogovčič, TRIPTIH, Ljubljana-Polje. Izdelana je iz naravnih materialov in hoče poudariti zmago vere in ljubezni nad tistim, kar je porušila nespamet 1. svetovne vojne. Kapelo je 14. 8. 2015 slovesno blagoslovil upokojeni koprski škof Msgr. Metod Pirih. Namenjena je molitvi, zbranosti, izročanju Kristusu in Mariji. Na robovih vrat pa najdemo tudi **odtis** Marijinega monograma »M«, kot so ga našli odtisnjenega na kamniti plošči, verjetno je iz 14. stoletja in je njen del ohranjen v baziliki z vklesanimi ornamenti in molitvijo *Zdrava Marija* v latinščini. Na marmornem nosilu vrat pa nas letnici 1622 – 2015 časovno zamejita na prvo gradnjo kapele in sedanjo njeno obnovo.

7. Koncert Evropskega simfoničnega koncerta z glasbeniki iz Italije, Avstrije in Slovenije.

23. avgusta 2015 je bil v naši baziliki odličen kulturni dogodek z glasbo avtorjev iz teh treh držav in s sporočilom: Nikoli več vojne med temi narodi. Vedno se truditi za sobivanje v miru, pravičnosti in sožitju.

8. Upravljanje Doma Tau.

1. septembra 2015 sta začela z upravljanjem Doma Tau zakonca Janez in Veronika Rutar. Oba sta še študenta, zato bosta eno leto delala po študentski napotnici. Če bo vse v redu potekalo, bosta po enem letu stopila v delovno razmerje z Zavodom Domus Gratiae.

Dragi bratje, to je kopica novic. Gotovo niso vse vključene. V naslednji številki pa vas bomo obvestili, kaj se je dogajalo od septembra 2015.

P. Mihael Vovk

Bl. Monaldo ponovno obiskal domovino

Od 5. do 8. novembra so v Kopru potekali peti Monaldovi dnevi. Letos so jih skupaj s tradicionalnima organizatorjema, samostanom sv. Ane in Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja, soorganizirali še Minoritski samostan v Piranu, Škofija Koper, Stolna župnija Koper, Istrsko društvo Helio diakon in NUK. Pokrovitelja dogodka sta bila Mestna občina Koper in Vina Štoka. Povezovalni člen vsega dogajanja je bil tudi tokrat obisk relikvij bl. Monalda.

Relikvije so po prihodu v Koper najprej sprejeli bratje minoriti v cerkvi sv. Frančiška v Kopru. Tu so ostale izpostavljene do naslednjega dne, ko so jih prepeljali v stolnico. Letošnji dnevi so potekali v luči prepoznavanja doprinosa glagoljšev in glagoljstva v naših krajih. Tako je drugi dan obiska relikvij, v Pretorski palači, kjer se sicer zbira občinski svet Mestne občine Koper, potekal znanstveni posvet pod naslovom »Glagoljstvo v Istri«.

Po uvodnih pozdravih koprškega škofa dr. Jurija Bizjaka, zastopnika minoritskega provinciala p. Slavka Stermška in vikarja naše province p. Ambroža Mušiča, se je zvrstilo osem razpravljavcev. Med njimi naj posebej omenim hrvaško gostjo akademikinja dr. Anico Nazor, izvrstno

poznavalko glagoljstva v našem širšem prostoru, ki je spregovorila o »Pazinskih fragmentih«. Svoje spomine na glagoljaško bogoslužje, ki ga je doživel kot otrok, pa tudi na svoje izkušnje z učenjem glagolice v času teološkega študija, je obujal frančiškan p. Alfonz Orlic iz Pazina. V Kopru je stal tudi glagoljaški samostan s cerkvijo in sicer na Belvederu, približno na mestu, kjer veduto starega mesta Koper »krasita« dve rdeči stolpnici. Na nekdanji samostan spominja le še stebriček, ohranjen iz porušene cerkve, v Glagoljaški ulici. O samostanu in glagoljšah v Kopru je predaval dr. Salvator Žitko. Zgodovino glagolice, kot zapisa jezika starih Slovanov, ki ga je pripravil sv. Ciril, ter delovanje svetih bratov na našem ozemlju je predstavil zgodovinar dr. p. Metod Benedik. O glagoljaškem zvonu v zvoniku cerkve sv. Ane je predaval g. Dario Gregorič, o pomenu glagolice in glagoljstva za naš čas ter o (za ohranitev glagoljstva zaslužnem) škofu Mahničju, je spregovoril mag. Bogdan Vidmar. Slednji je med drugim predlagal, da našo latinico obogatimo s kakšnim dodatnim znakom za glasove, ki jih sedaj zapisujemo z istimi ali dvojnimi znaki. Sveta brata sta se namreč potrudila in za vsak glas slovanskega jezika določila svoj znak, tako da ima glagolica 38 znakov.

Ob posvetu je izšel tudi zbornik, kjer si lahko prispevke predavateljev tudi preberete. V zborniku boste našli tudi prispevek mag. Marijana Ruperta iz NUK-a, ki je na spregovoril o Beranskih iluminiranih kodeksih, obenem pa s sodelavci pripravil tudi priložnostno razstavo glagoljaških rokopisov iz bogate zakladnice naše osrednje nacionalne knjižnice. Na razstavi je bilo moč videti tudi primerek »Pazinskih fragmentov«, ki jih je za to priložnost posodil naš samostan v Pazinu. Odprtje razstave in predstavitev eksponatov je sledila znanstvenemu posvetu in procesiji, s katero smo relikvije bl. Monalda po ulicah njegovega mesta pripeljali domov, v cerkev sv. Ane. Relikvije je pred cerkvijo, ob asistenci v domačega gvardijana p. Borisa, sprejel p. Alfonz Orlić, ki je nato vodil tudi kratko glagoljaško bogoslužje v cerkvi. Po odprtju razstave je sledilo druženje v atriju samostana.

V soboto so bile relikvije izpostavljene v minoritski cerkvi sv. Frančiška v Piranu, nato so se vrnile k sv. Ani, kjer je v nedeljo dopoldne slovesno bogoslužje vodil p. Ambrož ob somaševanju p. Borisa in asistenci br. Boštjana Horvata. Relikvije so obiskale še dve cerkveni skupnosti, v Sočergi in v Kubeđu, nato pa smo se popoldne od njih poslovili v domači cerkvi, ter jih pospremili nazaj v Trst. V cerkvi sv. Marije velike je bil najprej sprejem, sledila pa je maša in srečanje bratov in sester FSR iz koprške in tržaške škofije.

Ob koncu le še prisrčno vabilo na šeste Monaldove dneve v Koper, v novembru 2016.

*Zapis in fotografije:
Ignac Navernik*

Simpozij o Frančiškovih virih

V letu posvečenega življenja je Frančiškova konferenca pripravila simpozij o Frančiškovih virih, 9. maja 2015, v Ljubljani.

Frančiškovi bratje in sestre smo srečanje začeli s sv. mašo pri frančiškanih na Tromostovju, ki jo je ob somaševanju nekaterih bratov vodil prov. minister frančiškanov p. Marijan Čuden. Nato smo se v procesiji po Ljubljanskih ulicah napotili do minoritov pri sv. Petru.

Na simpoziju so nam spregovorili naslednji predavatelji: p. Milan Holc OFMConv – svetopi-semški viri, p. Metod Benedikt OFMCap – zgodovinski viri in br. Miran Špelič OFM – patri-stični viri. V tej številki lahko preberete prispevek tretjega predavatelja:

Miran Špelič OFM

Patristični viri pri svetem Frančišku

Že Tomaž Čelanski v prvih mesecih po Frančiškovi smrti, ko po papeževem naročilu piše njegovo hagiografijo, poudarja, da je s Frančiškom nastopilo nekaj novega. Ne le stigme, celotno njegovo življenje prikaže kot nezaslišano novost. To lepo odseva tudi začetek sekvence, ki jo je napisal isti avtor za mašo v čast sv. Frančišku: *Sanctitatis nova signa (Nova znamenja svetosti)*.

Poleg tega tudi današnji cerkveni zgodovinarji pritrjujejo Frančiškovim sodobnikom, ki niso znali dobro umestiti njegovega redovnega gibanja v tedaj poznane kategorije; torej gre dejansko za neko novost in morda celo prelom s preteklostjo. Uboštvena usmeritev in poudarek na bratski skupnosti je mnoge navdušil, druge pa zmedel, ker je segal onstran poznanega in obvladanega.

Nobena novost pa ne more zaživeti in obstati, če ne temelji na prejšnjem in ne raste iz splošno sprejetega. Tako je prav, da pri Frančišku poiščemo tudi tiste prvine posvečenega življenja, ki jih je podedoval iz predhodnih oblik oziroma kar iz njenih izvirov. Izvori menišтва pa segajo v patristično dobo, kjer so izvrstni primeri tovrstne literature Atanazijevo **Življenje sv. Antona, Regule** (Pahomijeve in Bazilijeve, kasneje Benediktova) in zbirke **apoftegem**. Ne smemo pa zaobiti niti teološke refleksije meniškega življenja, ki jo je ponudil **Janez Kasijan**. Na vsa področja cerkvenega življenja pa sega vpliv velikega cerkvenega očeta **Avguščina**, okrog katerega se je tudi zbrala redovna skupnost. Vse to je postalo nesporna dediščina, ki se je po vseh kanalih izročila predajala iz roda v rod, tudi, kot bomo videli, prek prelomnic, kakršna je bila Frančiškova.

Kdo in kaj so torej očetje v srednjem veku? Gre preprosto za krščanske avtorje iz starega veka, ki so se odlikovali po svetosti in jih je Cerkev sprejela kot svoje pričevalce in avtoritete. Vsa veličastna srednjeveška teologija, sholastika, temelji prav na cerkvenih očetih kot avtoritetah, ki pa jih obravnava z novo metodo.

Kje so konkretno očetje našli vstopno mesto k Frančišku in med Frančiškove brate? Omenili bomo tri, in sicer v nekakšnem kronološkem zaporedju. Prvo je Frančiškov **brevir**, ki ga je sprejel kot redno molitev zase in za svoje brate, kar je po mnenju liturgistov močno pomagalo k splošni uveljavitvi tovrstne molitve v Cerkvi. Drugo so njegovi **spisi**, iz katerih razbiramo povezave z očetmi. Tretje pa so njegovi **življenjepisi**, ki podajajo razne epizode iz njegovega življenja, tudi tiste, kjer se ga dotika svet cerkvenih očetov.

1. Brevir

Pomemben stik, ki ga ima Frančišek s patristiko, je torej brevir, katerega pomemben del pri matutinu predstavljajo ravno spisi cerkvenih očetov. Pietro Messa je opozoril, da je Frančišek v zgodnejših regulativnih besedilih (FNPVod) brez težav bratom dopuščal zamenjavo brevirja z očenai. V poznejših letih sicer tega ni nikoli preklical, ni pa tega izrecno spodbujal, prej omejeval, predvsem pa se sam ni poslužil te olajšave niti, ko je oslepel. Takrat je prosil, da bi imel vedno pri sebi brata, da mu bo bral oficij.

Od kod takšno skoraj neracionalno oklepanje neke forme, ki je tako zelo meniška in malo oseb-

na, težko razumljiva, pa tudi zahteva precej časa in veščine za pravilno izvajanje. Ali ne bi raje vstopil v adoracijo ali pa osebni pogovor? Frančišek se odloči za molitev, ki ga povezuje z izročilom Cerkev. Očenai in evangelij so imeli tudi krivoverci, ki so zavračali Cerkev. Brevir pa je bil za Frančiška dokaz, da želi biti mož cerkve, da priznava Cerkev kot božjo hišo in njeno molitev kot predokus nebeškega bogoslužja. Najbolj svojska pa so pri brevirju ravno berila iz spisov cerkvenih očetov.

2. Spisi

Glavni vir za Frančiška so njegova besedila, ki ga kažejo v največji pristnosti in zvestobi. Resda pa smo nanje tako pozorni šele zadnjega pol stoletja. Čeprav Frančišek ni bil niti brez izobrazbe niti ni segel po njenih vrhuncih, pa vidimo, da je bil prežet s splošnimi vsebinami, ki jih je nudila tedanja šola. Ta za razliko od antične opisemenjevanja ni gradila na narodnih epih (Eneida), ampak na Svetem pismu, legendah in tudi sv. Avguštinu.

Zanimivo pot neke Avguštinove misli lahko zasledimo pri FOpom 6, ki govori o slavi, ki jo želimo prejeti iz branja o dejanjih svetih bratov.

Za nas, božje služabnike, je torej velika sramota, da so svetniki izvrševali dela, mi pa hočemo prejemati čast in slavo iz tega, da o teh delih samo beremo in jih oznanjamo.

Tu jasno vidimo, da je tako branje besedil iz svete zgodovine obstajalo. Misel samo pa bi lahko Frančišek pobral iz »brevirja« Inocenca III., ki je vseboval odlomek iz Avguštinovega Govora o Janezovem evangeliju 84,1, kjer pravi, da moramo tudi sami biti pripravljeni storiti isto kot mučenci, da ne bi zaman obhajali njihovega spomina. Ob neki priložnosti Frančišek iz tega razloga celo prepove branje legende o prvomučencih.

Stik z mislijo antičnega puščavništva je opazen tudi v vodilih, ko Frančišek ne dopušča opravljanja in obsojanja, ampak naj vsak raje pogleda vase; *Nikar naj ne sodijo in obsojajo. In nikar naj, kakor pravi Gospod, ne upirajo oči že na najmanjše pregreške drugih, temveč naj rajši v grenkosti svoje duše mislijo na svoje grehe.* (FNPVod 11) ista misel je pogost nasvet že v izrekih svetih starcev.

Neki brat je dejal: »Kaj pomeni: zavedati se v srcu, da je grešnik?« Starec je rekel: »Če kdo nosi svoje grehe, potem ne gleda na grehe svojega bližnjega.« (Mojzes 17)

3. Življenjepisi

Frančiškovi življenjepisi, ki imajo silno pestro zgodovino in jih še vedno kopljemo iz pozabe, seveda spregovorijo o Frančišku in njegovih življenjskih zgodah, še več pa povedo o napetostih med njegovimi brati po njegovi smrti. Med drugim so bili izjemno orodje za ohranjanje enotnosti v redu in za ohranitev reda v Cerkvi. Zato nas ne prese- neča sklicevanje na avtoriteto cerkvenih očetov.

Ena od možnih vstopnih točk za cerkvene očete, ki jih navaja Pietro Messa, so binkoštni kapitlji, ki so jih vodili »zunanjci« pooblaščenci t.i. *boni viri*, večinoma cistercijani. Ti so odredili vsebine kapitljev in dnevni red. Iz svojeg aizkustva so prinesli gotovo tudi besedila cerkvenih očetov. O tem, da so na kapitljih brali *Vitae Patrum*, latinski prevod apoftegem, priča spis *De inceptione* (O začetkih).

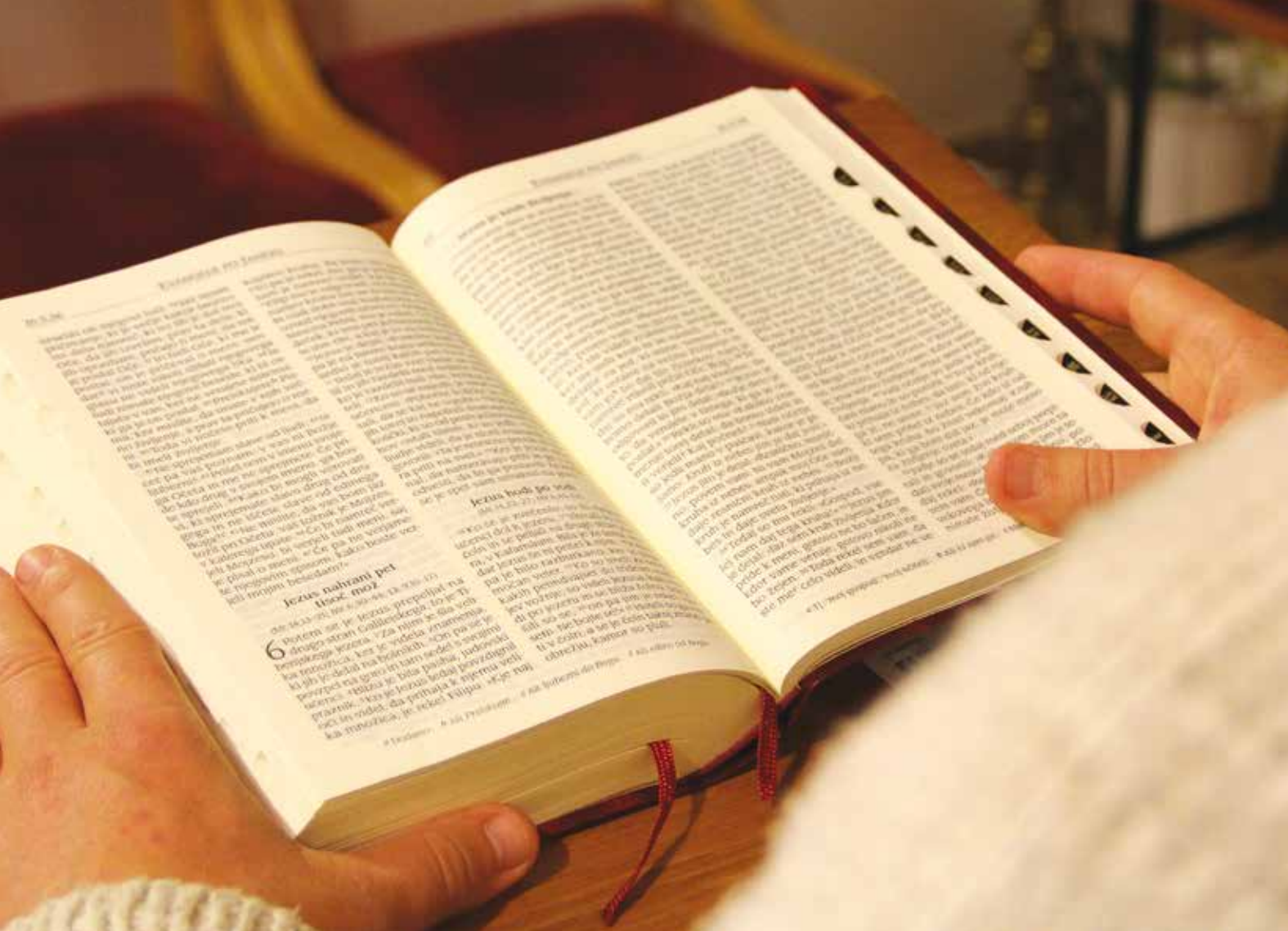
Med brati, ki so prišli skupaj na kapitelj, si ni nihče upal med seboj razpravljati o posvetnih rečeh; pogovarjali so se marveč o življenju svetih očetov, o popolnosti kakšnega brata ali pa o tem, kako bi mogli čim bolj priti do milosti našega Gospoda. (Žap. nezn. Per. 39,6)

To bi lahko razumeli kot posebno obliko trajne formacije na osnovi preverjenih izkustev iz prvih stoletij redovništva. Ker bratje še nimajo svoje zgodovine, ob kateri bi se oblikovali, poberejo iz zgodovine posvečenega življenja tiste elemente, ki so v skladu z njihovo novostjo. Tu se izkažejo kot izredno primerne ravno apoftegme, to je izreki svetih starcev, anekdotične pripovedi prvih samotarjev, ki puščajo veliko širino hermenevitičnih pristopov.

Pojem začetne odpovedi imetju, ki močno zaznamuje Antonovo izkustvo v Atanazijevo biografijo, ko Anton s tem odgovori na evangelijsko spodbudo bogatemu mladeniču,

Vstopil je v cerkev. Naneslo je, da se je prav tedaj bral evangelij, in slišal je, kako je Gospod

rekel bogatemu: Če hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih. Kot da je premišljevanje o svetih prišlo od Boga in kot da je bilo branje namenjeno njemu, je šel Antonij pri priči iz cerkve ter podaril svojim sovaščanom premoženje, ki ga je imel po starših, tristo rodovitnih in prekrasnih arur, da njega in sestre ne bi težila nobena stvar več.

se v Frančiškovi zgodbi ponovi pri Bernardu Kvintavalskem, kakor pričuje Čelano v Življenju.

Hitro je (Bernard) prodal vse, kar je imel, in razdelil ne med svojce, ampak med reveže in tako prejel znamenje popolnejše poti, ko je izpolnil evangelijski svet: »Če hočeš biti popoln, pojdi in prodaj vse, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih; potem pridi in hodi za menoj.« Ko je to storil, se je pridružil svetemu Frančišku v življenju in obleki. (1 Cel 24)

Iz Čelanovega *Spominjanja* pa je vzporednica o raztresenosti pri molitvi, ki je za Frančiška velik greh.

Prepričan je bil, da je velik greh, če so ga med molitvijo zmotile razne predstave (2 Cel 97).

O njej piše tudi ena Evagrijevih apoftegem.

Rekel je tudi: »Nekaj velikega je neraztreseno moliti; še večje pa je neraztreseno peti psalme.« (Evagri 3)

Sklep

Čeprav pri Frančišku v večini primerov rabe patrističnih virov ne moremo govoriti o neposrednem prepisovanju, pa je že zaradi količine nemogoče pomisliti, da bi šlo za neodvisno odkrivanje in odpiranje istih tem. Antično menišstvo je zapisalo na papirus in pergament ter v zavest množice menihov te vsebine, ki so se v izročilu posredovale iz roda v rod, in to tudi prek meja neposrednega duhovnega sinovstva. Tako tudi novi človek in novi redovnik Frančišek ni začel z ničelne točke, ampak je že iz splošnega duhovnega ozračja črpal vsebine, ki jih je lahko integriral v svojo novost. S tem je dokazal, da je redovništvo vselej vpeto v očetovsko-sinovski odnos.

Za leto posvečenega življenja to prinaša pomemben napotek: da bi lahko zvesto in učinkovito delovali v novih časih, se moramo dobro ukoreniniti v svojem izročilu, ki ne sme biti le kulisa in kostum, ampak rodovitna zemlja, iz katere poganjajo novi cvetovi evangelizacije.

Literatura

Pietro Messa, *Le fonti patristiche negli scritti di Francesco di Assisi*, S. Maria degli Angeli 1999.

Guillelmo Spirito, *I Padri del deserto tra i francescani*, Padova 2007.

Tomaž Čelanski, *Življenje svetega Frančiška*, Ljubljana 2014.

Frančiškanski pričevalci

Pred dobrim letom se je porodila zamisel, da bi v spodbudo nam, bratom, predvsem pa kot pričevanje, tako osebne poti frančiškanskega življenja, kot tudi nekega zgodovinskega obdobja, posneli pogovore – intervjuje z brati, ki so (do)živeli obdobje, ki je mnogim od nas konkretno nepoznano ali pa že precej oddaljeno. V spomin in opomin torej. Tako je nastala zbirka pogovorov, ki nosi skupni naslov – *Frančiškanski pričevalci*.

Tako je v produkciji naše province steklo še eno od sodelovanj z režiserjem, snemalcem in montažerjem gospodom Matjažem Fegušem (sicer rodnim bratom minorita Andreja Feguša). Da bi stvar bila res čimbolj kvalitetno izpeljana, sem k sodelovanju povabil novinarja, režiserja (med drugim tudi odmevnega dokumentarca *Dober prijatelj – Pedro Opeka*) in nekdanjega direktorja Televizije Slovenija, gospoda Jožeta Možino, ki je kljub časovni stiski, sprejel izziv. Končni rezultat tega pa je bilo, da je pristavil še svoj lonček. Tako

FRANČIŠKANSKI PRIČEVALCI

slednjič nismo snemali samo za našo provinco, ampak se je g. Možina odločil, da bo nekatere od pogovorov objavil tudi v svoji oddaji *Pričevalci*. Tako sta bila na rednem sporedu TVS že pričevanja p. Pashala in p. Bruna (ki je še doživel to objavo!), pripravlja pa se še pogovor s p. Polikarpom.

Koncem letošnjega decembra bo projekt zaključen in izdan na DVD formatu. Tako si bo mogoče ogledati pogovore s p. Brunom, br. Leonom, p. Mirkom, p. Pashalom, p. Pavlom, p. Polikarpom in p. Valerijanom, saj bo vsaka hiša dobila izdan komplet DVDjev – *Frančiškanski pričevalci*.

Ob sklepu projekta se zahvaljujem vsem bratom, ki ste privolili v intervjuje, pa tudi gvardijanom in skupnostim, kjer ste nas za snemanje lepo sprejeli. Naj nam bodo pričevanja naši bratov v spodbudo na naši nadaljnji poti za Gospodom po Frančiškovih stopinjah.

p. Andraž Arko

V Rimu je potekala sinoda o družini (oktober 2015), ki naj bi družini pomagala iz krize in jo ubranila pred napadi. Razlogi za tako stanje so raznovrstni. Že sv. papež Janez Pavel II. jih je naštel celo vrsto. »Nemalo kulturnih, družbenih in političnih dejavnikov namreč prispeva k vedno hujši krizi družine. V popačeni obliki razmišljajo o ideji družine, vedno manj priznavajo vrednost neločljivosti zakona. Zahtevajo zakonsko priznanje ločljivosti zakona ... in zahtevajo izenačenje raznih oblik skupnega življenja z zakonito sklenjenimi zakoni. Ne manjka poskusov, da bi sprejeli partnerstva, v katerih razlikovanje spolov ne bi bilo več pomembno.« (prim. CD 103,90)

V takih okoliščinah je Cerkev poklicana, da z vso močjo oznanja, kar evangelij govori o zakonu in družini. Zato Cerkev na sinodi potrjuje in poudarja resnico o družinski skupnosti – oče, mati, otrok. Nobena druga oblika skupnega življenja tej ne more biti enaka.

Vsakdanje življenje kaže, da se današnji človek vedno težje odloča za sklenitev zakonske zveze brez možnosti poskusnega obdobja in brez možnosti preklica obljube in prekinitve zveze. Zdi se, da je vse bežno, da vse hitro mine, torej tudi zakonsko življenje; videti je, da človek ni zmožen globlje in trajne ljubezni in da ne ve, »da vtisne hiši pečat doma predvsem ljubezen med tistimi, ki v hiši živijo«. Po ljubezni je v hiši navzoč Bog, ki je zadnji temelj vsakega doma. Če Bog ni več človekov domačin, kako naj človek pride do spoznanja, da imajo vsa zadovoljstva sveta svoj izvir v iskanju sreče drugega! V človeku je nastala praznina, ki je ni moč z ničimer zapolniti, in od tod prihaja nezadovoljstvo in razočaranje in posledice - ločitve, novi poskusi, apatičnost in celo družinske tragedije, ko slišimo »umorila ga je izvenzakonska partnerka«. V svetu vlada dolčas, kljub drugačnemu videzu, zato teženje po spremembah, obenem pa vladata nemir in hrup, kar je znamenje bega pred minljivostjo in strahu pred smrtjo. Človek se je znašel v začaranem krogu.

Za življenjsko odločitev je poleg osebne zrelosti potrebna tudi duhovna dimenzija. To je središče družine. Temu pa nasprotujeta potrošniška miselnost in hlepenje po zabavi; to je postalo že kar način življenja. In tu je problem. Vse se dogaja zunaj doma. Janez Medvešek takole razmišlja: »In če je družina v razsulu, je gnila vsa družba. V prejšnjem 'čudnem' sistemu smo delali osem ur, spali osem ur in za družino smo imeli časa osem ur. Pa s tem načinom nismo bili zadovoljni. Šli smo izpod strehe pod kap. Kaj kap, pod velik slap Boka (eden najlepših in najvišjih slapov v Sloveniji)! Zdaj starša komaj še podnevi vidita otroke, ki jih ves dan vzgajajo vsi drugi, le onadva ne. Ko nam denar več pomeni kot DRUŽINA, je to konec take družbe.« Danes mnogi opravijo delo tudi kar doma, npr. v družinskem podjetju, pa tudi ti so prav tako v nevarnosti, da stalno delajo, ker je pač delo na dosegu roke. Na tako zahtevno družinsko življenje, kot je danes, so le redki pripravljeni. Poleg tega niso navajeni, da bi se v skrbi za lepo in urejeno družinsko življenje stalno izpopolnjevali.

Cerkev želi predstaviti družino kot vrednoto in zakoncem povedati, da morajo biti hvaležni, da jih Cerkev varuje z nerazvezljivostjo veljavno sklenjenega zakona. Urejena družina je najboljša šola človekovih kreposti. Zgled mirnega življenja, poštenega dela, medsebojnega spoštovanja in požrtvovalne ljubezni, odgovornosti in pripravljenosti za spravo je nenadomestljiv. Zvestoba, še posebej zakonska, pa je po Slomšku »mati sreče«.

Osrednje mesto v družini ima mati.

»Pa naj reče mi,

kdor hoče,

če je lepši kraj še kje,

varen in udoben bolj,

kot je naročje matere in nje roke«

(Janez Medvešek).

Podprimo družino!
P. Zdravko

... in poti nazaj ni!

Jezus je ob slovesu dal svojim učencem misijonsko poslanstvo: »Pojdite torej in učite vse narode ...« (Mt 28,19). Pred 50 leti (7. dec. 1965) je bil izglasovan Odlok o misijonski dejavnosti Cerkve. »Noben koncil pred II. vatikanskim ni tako izrecno in odločno poudaril misijonske naravnosti in poslanstva Cerkve.«

Druga stalna naloga je molitev za duhovne poklice: »Prosimo torej Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev« (Mt 9,38). Za tretjo nalogo pa nam je Jezus dal kar zgled, ko je prosil za edinost učencev: »... Sveti Oče, ohrani v svojem imenu te, ki si mi jih dal, da bodo eno kakor midva« (Jn 17,11).

Cerkev je vedno čutila svojo »krivdo« razdeljenosti in zato ni nikoli manjkalo takih, ki so kljub nasprotovanju iskali pota k edinosti. Tako je že II. lyonski koncil leta 1274, na katerem je imel sv. Bonaventura govor o »pomirljivosti in ponižne službe božji čredi«, razpravljal o tem vprašanju. Tedaj je prišlo do delnega zedinjenja z vzhodno Cerkvijo; posebej z Grki. In na florentinskem koncilu leta 1439 je bila ponovno v ospredju razprava o tistih Grkih, ki so bili že zedinjeni s Katoliško Cerkvijo (grkokatoliki). Na II. vat. koncilu sta bila sprejeta Odlok o ekumenizmu (21. nov. 1964) in Odlok o katoliških vzhodnih Cerkvah (21. nov. 1964), leta 1965 pa še Izjava o razumevanju Cerkve do nekrščanskih verstev.

Tudi danes je grška Cerkev naklonjena zблиžanju krščanskih Cerkva. Zdi se, da se čuti ogroženo v svojem okolju, še bolj pa želi slediti ekumenskemu patriarhu Atenagoru I. (1886-1972), ki si je prizadeval za ekumenizem in že leta 1961 dal pobudo za pravoslavni koncil. Tudi sedanji carigrajski patriarh Bartolomej I. daje pobude za ekumenizem in ga »skrbi« napovedani koncil za binokosti leta 2016. Ruska Cerkev je zadržana in njen patriarh Ciril (Kiril) ima nemalo težav glede Ukrajine. Ima pomisleke glede tem, ki naj bi jih koncil obravnaval. Prav tako srbski patriarh Irenej meni, da še ni čas, da bi srbska Cerkev povabila papeža na obisk. Pravi pa, da ne nasprotuje, če bi ga povabila država.

Pred nami je pravoslavni koncil (2016), če bo pravoslavnim Cerkvam uspelo priti skupaj. To bi bil prvi koncil v dolgi zgodovini pravoslavne Cerkve. Katoličani naj bi njihovo prizadevanje z zanimanjem spremljali in jih pri tej nameri podpirali.

Leta 2017 bo 500-letnica evangeličanske Cerkve, ki je lahko izziv za katoliško Cerkev. Papež Frančišek je (decembra 2014) glede te obletnice povedal: »Ob tej priložnosti bodo po vsem svetu skupno obhajali ekumensko bogoslužje, in

sicer ne v smislu triumfalizma, temveč v smislu skupne vere v enega Boga.« Začela pa se je tudi daljna priprava na 1700-letnico prvega nicejskega cerkvenega zbora. Želja je, da bi ga vsaj delno obhajali skupaj pravoslavna in katoliška Cerkev.

Slovenci imamo na področju ekumenizma kar nekaj izkušenj. S ponosom lahko pokažemo na bl. A. M. Slomška, ki nam je odkril in približal sveta brata Cirila in Metoda. Z bolečino je zapisal: »Cerkev je na dva velika kosa razcepljena in ta nesreča je zlasti bridko Slovane zadela. Več kot dve tretjini sta odcepljeni od debla katoliške Cerkve.« Na to bolečino je odgovoril z ustanovitvijo Bratovščine sv. Cirila in Metoda, ki ji je moravski škof dr. Anton Stojan leta 1891 dal ime Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Leta 1907 so se začeli velehradski kongresi, ki so lepo potekali do druge svetovne vojne (bilo jih je sedem); na njih so zavzeto sodelovali tudi slovenski delegati, še posebej kot učenjak prof. dr. France Grivec (1878-1963). Vojna je to delo otežila, ni ga pa mogla povsem zatreti. Že leta 1927 je začel izhajati list Kraljestvo božje, ki ga je nasledil zbornik V edinosti, tega revija Edinost in dialog.

Prišel je čas II. vat. koncila, ki se je imenoval »ekumenski«. Na Slovenskem je bil leta 1965 ustanovljen Slovenski ekumenski svet, »ki odtlej usmerja in usklaja ekumensko dejavnost med Slovenci«. Leta 1974 so začeli z ekumenskimi simpoziji, ki se jih je v desetih letih zvrstilo šest, izmenjaje na Slovenskem, Hrvaškem in v Srbiji.

Ob 140-letnici ustanovitve Bratovščine Cirila in Metoda so slovenski škofje (1991) spodbudili duhovnike, da bi po župnijah zopet obnovili in poživili Apostolstvo CM. Posebej bi bilo primerno, da bi to bilo v župnijah, ki so posvečene Cirilu in Metodu in seveda bl. A. M. Slomšku. Pri tem delu so bili posebej znani primorski duhovniki, saj so kljub težkim razmeram po župnijah ohranjali močne skupine; tako je npr. v času najhujšega fašizma leta 1930 župnija Podmelec štela 130 članov Apostolstva.

Člani Apostolstva naj bi predvsem: vsak dan molili za edinost kristjanov en očenaš; spoznavali naj bi ekumenska vprašanja in širili ekumensko zavest; podpirali ekumenski tisk in ekumenske dobrotelčnosti. Poudarek ni na sestankih, vendar naj bi se vsaj nekajkrat na leto srečali, npr. pred ekumensko osmino v januarju, pred praznikom sv. Cirila in Metoda in pred praznikom bl. A. M. Slomška ter se pogovorili o vsem, kar se dogaja v Cerkvi na področju ekumenizma.

P. Zdravko Jakop

Iz uvodnika Misli, december 2015

Remembrance Day

Dan spomina

Enajsti dan enajstega meseca leta je v Avstraliji poseben spominski dan, ki ga imenujemo dan spomina – Remembrance Day. Ta dan z istim imenom praznujejo tudi v Kanadi in še kje po svetu z različnimi imeni. Na ta dan je namreč leta 1918 utihnilo orožje na zahodni fronti. Čeprav ta dan ni praznik, pa je vseeno v močni zavesti. Ob 11. uri dopoldne počastimo z minuto molka vse padle, ki so dali svoje življenje za domovino.

Katoličani pa začnemo že prvi dan enajstega meseca s posebnim praznikom vseh svetih; vseh, ki so pred nami živeli in izpričevali Božjo ljubezen v svojem času in so že deležni polnosti Božje slave. Takoj naslednji dan, 2. november, pa je spet dan spomina: Spomin vseh vernih rajnih. Obiskali smo naša pokopališča, okrasili grobove s cvetjem in molitvijo ter marsikje z daritvijo svete maše ter prižgali svečke na grobove. V teh Mislih boste lahko v Matici pokojnih prebrali sto osemindvajset (148) imen rojakov, ki so se poslovlili od nas, pa za vse nismo zvedeli.

Pa nas dnevi spominov ne vodijo samo na pokopališča. V nedeljo, 29. novembra 2015, smo s prvo adventno nedeljo pričeli novo cerkveno leto. Na praznik Brezmadežne, v torek, 8. decembra 2015, pa smo na željo svetega očeta papeža Fran-

čiška pričeli s svetim letom usmiljenja. Tudi mi smo se in se bomo še pridružili dogodkom, praznovanjem in milosti svetega leta. O tem pišemo in bomo še pisali v prihodnjem letu. Logo svetega leta je delo slovenskega umetnika, jezuita patra Marka Rupnika.

Praznovanje božiča, 25. decembra, je dan spomina na Jezusovo rojstvo, ki je prelomnica časa in začetek našega štetja - po Kristusu. To naj bo naš pravi dan spomina, naš Remembrance Day, kajti Jezus Kristus je človekov Odrešenik in Kralj vesoljstva.

Za letošnje praznovanje voščimo vsem našim naročnikom, bralcem, rojakom, sodelavcem, prijateljem in znancem, vsem ljudem dobre volje milino svete božične noči, ki se tako blago razgrija čez vso zemeljsko oblo, še posebej tam, kjer iz voljnega srca privre pesem: Sveta noč, blažena noč..., Silent Night, Holy Night...

Blagoslovljene božične praznike in polnost odprtosti Božjemu blagoslovu v novem letu 2016. Bog živi!

*p. Ciril A. Božič, p. Darko Žnidaršič,
p. David Šrumpf, Marija Anžič*

Nekaj spominskih obletnic pred nami v letu 2016

65 let od prihoda prvih dveh frančiškanov v Avstralijo iz ZDA, 65 let izhajanja Misli, 60 let misijona v Melbournu. Že v drugi polovici januarja 2016 bomo slovesno počastili te obletnice. Na naše povabilo bo prispel na obisk ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore, ki je bil že večkrat med nami kot provincialni minister slovenskih frančiškanov - kot pater Stane. Prvi in zadnji nadškof iz Ljubljane, ki je bil na obisku v Avstraliji, je bil dr. Alojzij Šuštar leta 1983 – od takrat je minilo že 33 let! Nadškof dr. Šuštar je

takrat med drugimi bogoslužnimi opravili in srečanji v Melbournu v Kew okronal podobo Marije Pomagaj, v Sydneyu – v Merrylandsu blagoslovil novo dvorano ter v Adelaidi blagoslovil novo cerkev Svete družine v West Hindmarshu. Z nadškofom Stanislavom Zoretom pa se bomo skupaj ozrli na prehojeno pot, da bi zmogli še naprej po svojih močeh in z Božjim blagoslovom živeti in delati za skupno dobro in zveličanje duš! Saj je vse začeto delo pred 65. leti še vedno rodovitno in, hvala Bogu, še vedno živo in potrebno.

Program obiska nadškofa msgr. Stanislava Zoreta v januarju 2016

MELBOURNE:

Ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore OFM bo priletel v Melbourne v petek, 15. januarja 2016. Spremljal ga bo njegov brat Franci.

Sobota, 16. januarja: Obisk pokopališča Keilor in molitve ob grobu p. Bazilija za vse pokojne rojake v Avstraliji. Romanje v Ta Pinu, Bacchus Marsh.

Nedelja, 17. januarja 2016: ob 10. uri bo maševal in pridigal v naši cerkvi v KEW. Po maši bo kulturni program, družinsko kosilo in srečanje v dvorani.

Ponedeljek, 18. januarja: obisk melbournskega nadškofa in predsednika Avstralske škofovske konference msgr. Denisa J Harta.

CANBERRA:

V četrtek, 21. januarja, obisk nuncija (nadškof msgr. Adolfo Tito Yllana) v Apostolski nunciatu v Canberri. Ob 6. uri zvečer bo daroval sv. mašo za tamkajšnje rojake v cerkvi sv. Petra in Pavla v Garranu, Wisdom Street, nato bo srečanje in večerja v Slovenskem društvu v Canberri.

SYDNEY:

ROOKWOOD CEMETERY: V soboto, 23. januarja, bo ob 9.00 dopoldne blagoslov novega, razširjenega slovenskega pokopališča v Rookwoodu - St. Raphael's Slovenian Lawn.

MERRYLANDS: v nedeljo, 24. januarja, ob 9.30 dopoldne sveta maša ter nato kosilo v dvorani.

WOLLONGONG – FIGTREE, slovenska cerkev Vseh svetih: Nedelja, 24. januarja 2016, sveta maša ob 5. uri popoldne ter srečanje in večerja v dvorani.

MARIAN VALLEY, Canungra, Queensland:

V sredo, 27. januarja, bo ob 10. uri dopoldne maševal za rojake iz Queenslanda v Marijini dolini. Sledi srečanje in kosilo. (GPS Location: 2541 Beechmont Road, Witheren via Canungra).

ADELAIDE:

Petek, 29. januarja, sprejem v Adelaidi.

Sobota, 30. januarja: sveta maša v malteškem domu za starejše; obisk nadškofa msgr. Philipa Wilsona.

Nedelja, 31. januarja 2016: ob 10. uri bo sveta maša v naši cerkvi, srečanje v dvoranici ter nato kosilo v Slovenskem klubu Adelaid. Zvečer polet v Melbourne.

V ponedeljek, 1. februarja 2016, odpotujeta iz Melbourn domov v Slovenijo.

Advent – Gospodov prihod je najlepši čas, res čudoviti čas milosti, ki je namenjen pripravi na najljubše praznike. Sicer je pa ves čas pred Kristusovim drugim prihodom en sam veliki advent.

Dnevi so najkrajši, noči pa najdaljše, narava spi in počiva in se pripravlja na nov začetek. V človekovem srcu pa se budi in klije hrepenenje, ki neustavljivo, hrepenenje, ki ga z besedami ne zmoremo izraziti. Slutimo pa, da prihaja Nekdo, ki nas skrivnostno spremlja in nam govori: »Jaz sem s teboj, da te obvarujem!« O prihajajočem Gospodu nam govori božja beseda in pojejo pesmi, npr. »Dopolnjen je obljube čas, rešenje se že bliža ...« Blagor človeku, ki zna in zmore prisluhniti vsem tem migljajem, ki se zna in zmore iztrgati iz vsakdanjega direndaja, da najde trenutek miru in zbranosti (in da starši svoje izkušnje zmorejo posredovati otrokom!). Pričakovati sveti večer v pravi duhovni ubranosti z mislijo, kako je bil preprost prvi sveti večer ali tisti večer, ko sta leta 1818 kaplan Jožef Mohr in učitelj Franc Gruber v vasici Oberndorfu prvič pela Sveta noč, blažena noč. Ta pesem je na mah osvojila svet. Danes brez te pesmi ni božične noči. Lepo je, če jo zapoje vsaka družina in vsa cerkev!

Vstopimo v ta čas, ki je tako lep, poln čustev in toplih in lepih spominov. Vstran od hrupa, od beganja in potrošnje. In če si priključimo v spomin skrivnost, »ki si ga Devica od Svetega Duha spočela« - s tem stopimo v samo središče razodetja, namreč, da se je Bog sklonil k umrljivemu človeku in postal eden izmed nas – Emanuel – Bog z nami! K tej resnici tesno spada ona veliko-nočna, v kateri je božična dokončno razkrita, da je Gospod od mrtvih vstal!

Privoščimo si dobro duhovno branje, poiščimo dobro, res samo dobro oddajo. Starši pa naj bi izkoristili čas za verske pogovore z otroki in jim posredovali svoje ali svojih prednikov spomine. Kdor se na praznike dobro pripravi, jih bolje doživi in v njem pustijo bolj zaznavno sled. Kdor zmore in če ima možnost, naj se udeležuje vsakodnevnih maše (svitanc/ zornic), vsekakor pa nedeljske in praznične. Adventni venec in za njim jaslice nam bodo v okras in spodbuda, da v dobrih sklepih vztrajamo in jih izpolnimo.

Namen tega časa je, iti vase in v sebi odkriti in urediti lastno središče, urediti vest. Zakaj? »Kajti po notranjem življenju presega (človek) vse stvari; v te globine svoje notranjosti se vrača, kadar se obrača vase, kjer ga čaka Bog, ki preiskuje srca, in kjer sam pred božjimi očmi odloča o svoji usodi« (CS 14,2).

Želim vam pravi sveti adventni čas, ki naj vsakemu v tem nemirnem času prinese mir in osebno zadovoljstvo, kljub skrbem in težavam, kljub boleznim, s katerimi se vsak izmed nas prej ali slej srečuje.

Za sveti večer naj velja:

»Nocoj, nocoj je sveta noč,

Marija hodi mimo koč;

kdor ni doma, naj gre domov:

Marija nese blagoslov.«

Vsem bralcem Poročil voščim blagoslovljene božične praznike, v novem letu pa, kljub grožnjam, ki prežijo Sloveniji in Evropi, miru, ljube-
ga zdravlja in osebnega zadovoljstva!

P. Zdravko

V Apostolskih delih beremo: »Zakaj hrumi-
jo narodi in ljudstva razmišljajo v prazno?
Kralji zemlje so se dvignili in oblastniki so
se zbrali proti Gospodu in njegovemu Maziljencu«
(Apd 4,25-26). Besedilo je iz kraljevskega psalma,
ki ima naslednje poudarke: upor kraljev, Božji po-
smeh in Mesijev pouk. Kralji in cesarji so pogosto
ljudi zavajali. »Pravzaprav je samo David kralj, s
katerim bi mogel biti kralj vseh kraljev za silo za-
dovoljen. Pa je celo na njegovem kraljevskem pla-
šču mogoče zaslediti madeže krvi in krivic. Ker pa
je veliki kralj svoja zla dela obžaloval in celo ob-
jokoval, se je njegova podoba sodobnikom in po-
tomcem vtisnila v spomin kot ideal, ki ga navadni
zemeljski kralji ne bodo zlahka dosegli« (Stanko
Cajnkari).

Voditelji narodov zaradi miru popuščajo zah-
tevam množic in sprejemajo protinaravne zako-
ne (splav, ločitve, istospolne skupnosti in pose-
ganje v človeško naravo z nemoralnimi poskusi,
s čimer sprožajo vrsto spolnoetičnih vprašanj).
»Bog pa se jim posmehuje« (prim. Ps 2,4).

Človek (človeštvo) trpi sam v sebi, doživlja bi-
vanjsko grozo, stisko in strah. Iz tega sveta po-
begniti ne more in tudi ne sme, vendar se v njem
ne čuti varnega. »Človek v samem sebi trpi raz-
dvojenost, iz katere izvirajo tudi tolikeri in tako
številni razdori v družbi« (CS 9,10).

To potrjujejo vsakdanji kriki in solze, ko vza-
me življenja potres, jih odplavijo valovi, jih zas-
ujejo in zagrebejo plazovi; to kažejo številne pro-
metne nesreče, še najhujše pa je trpljenje, kadar je
na delu človeška hudobija, krivica in nasilje. Tr-
pljenje je vpisano v naravo, še posebej v človeško.
Te rane ni moč zaceliti. Bolečina je sestavni in
neločljivi del zgodovine. (Globalni svet brezbriz-
nosti in nepravilnosti bi moral postati globalni
svet solidarnosti in pravičnosti!)

»Znamenja bodo na soncu, luni in zvezdah. Na
zemlji bo stiska med narodi, v zmedi zaradi bu-
čanja morja in valov. Ljudje bodo hiral od strahu
in pričakovanja tega, kar pride nad ves svet, kajti
nebeške sile se bodo majale« (Lk 21,25-26).

Stiska med narodi, ker se bojijo drug drugega.
Kljub objemom in obljubam političnih voditeljev
ne verjamemo frazi: »Nikoli več vojne!« Člove-
štvo se duši v zastrujenem zraku in v odpadkih.
Čim bolj je svet duhovno reven, tembolj hrepeni
po materialnih dobrinah, ki jih ni nikoli dovolj.
Poleg tega si jih prilaščajo le koncerni, ki pustoši-
jo in ropajo naravno bogastvo na vse možne nači-
ne. Begunci iz Afrike na poti čez morje doživljajo
vso strahoto »bučanja morja«, kjer valovi posta-
nejo grobovi nesrečnih ljudi, ki so se odpravili is-
kati srečo daleč od doma.

In ko vse to vidimo, se sprašujemo: »Kaj šele bo?«

Ta svet je poln hrupa, a hkrati je do kraja gluh
za človeka. Poslušalcev ni več! Zato nas sv. An-
zelm vabi: »Stopi v kamrico svoje duše!«

»Glej, prihaja z oblaki in videlo ga bo vsako
oko, tudi tisti, ki so ga prebodli – in jokali bodo
nad njim – in zaradi njega se bodo bi'li na prsi
vsi narodi na zemlji« (prim. Raz 1,7). To bo po-
nujena možnost (milost) »skupnega kesanja«, ko
bo človeštvo deležno dokončnega razodetja in
spoznanja, kaj je storilo, ko je edinega Pravičnika
obsodilo na smrt in ga prebodlo. Zdaj ga gleda
kot »zaklano Jagnje«.

Iz Avguštinovega vprašanja: »Ali ne bo prišel
Gospod potem, ko bodo jokali nad njim vsi rodo-
vi zemlje?« smemo sklepati, da bo jok vseh naro-
dov pomenil ganjenost (kesanje) in povod za Go-
spodov prihod. In tedaj bo jok za vselej prenehal!

P. Zdravko

